

Az új helyszín a volt munkaorvostani intézmény épülete

Elköltöztetik a 2-es számú fertőzőklinikát



Fotó: Vajda György

Előreláthatólag néhány hónapon belül új helyszínre költöztetik a marosvásárhelyi 2-es számú fertőzőklinikát, amely talán a város egyik legrosszabb állapotban lévő egészségügyi épülete. A költözés után a Meggyesfalvi negyedbeli volt munkaorvostani klinika épületében fogadják majd az ellátásra szoruló pácienseket – tájékoztatta lapunkat dr. Ovidiu Gîrbovan, a Maros Megyei Klinikai Kórház menedzsere.

Menyhárt Borbála

A Dózsa György utcai 2-es számú fertőzőklinika épülete évek óta nagyon tönkrement, átfogó külső-belső felújítást régóta nem végeztek rajta. A tavalyi sárgaságijárványkor szinte folyamatosan tele volt a klinika, és nagyon sok páciens panaszkodott az intézményben uralkodó körülményekre.

Dr. Ovidiu Gîrbovan kórházmenedzser lapunk érdeklődésére elmondta, tisztában vannak az ott uralkodó állapotokkal, azzal, hogy az épület nem felel meg azoknak a követelményeknek, amelyek a páciensek, főként a fertőző betegségekben szenvedők ellátásához szükségesek, ezért új helyszínre költöztetik az intézményt. A Maros Megyei Tanács,

amelynek az alárendeltségébe tartozik a Maros Megyei Klinikai Kórház, 800 ezer lejt hagyott jóvá, amiből rendbe teszik az új helyszínt, a Meggyesfalvi negyedbeli Hunyadi utcában a volt munkaorvostani klinika épületét. A tébécépreventóriumot elköltöztetik onnan.

A menedzser hozzátette, a Hunyadi utcai épület kisebb javításokra szorul, a helyiségeket át kell alakítani úgy, hogy azok megfeleljenek az előírásoknak. A kórház vezetőségének sikerült megszereznie a szükséges jóváhagyásokat, engedélyeket, a napokban kellett sor kerüljön a versenytárgyalásra, hogy kiválasszák a kivitelezőt a felújításra. Remélhetőleg pár hónapon belül sikerül befejezni, és elköltözhetnek.

Az onkológia is költözik – ideiglenesen

A kórházmenedzsertől azt is megtudtuk, hogy ideiglenesen elköltöztetik az onkológiai klinikát, erre azért van szükség, hogy korszerűsítsék az épületet, amihez a finanszírozást az egészségügyi minisztérium biztosította. Ez időre az onkológiai klinikát a Kövesdombra, a koraszülötteleket ellátó klinika épületébe költöztetik, a koraszülöttre szolgálat pedig az orvosi egyetem szomszédságában lévő gyermekklinika épületében kapott helyet. A menedzser szerint már elkezdték a kövesdombi klinika épületén a munkát, hogy az alkalmas legyen a rákos betegek ellátására, és amint ezt befejezik, nekilátnak a költözésnek.

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Nagyszabású kiállítás nyílik Marosvásárhelyen

Új, igen jelentős tárlat nyílik október 25-én, jövő hét péntekén a Kultúrpalotában. A Maros Megyei Múzeum szépművészeti részlege által szervezett nagyszabású kiállítás az Erdély festészete a két világháború között címet viseli, a tárlat tartalma, tematikája egyértelmű.

2.

Fesztiválszereplések és bemutató

Két színházi fesztiválon (köztük a leg-rangosabb országos szemlén) is részt vesz e hónap folyamán a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház, amelynek Liviu Rebreanu Társulata a héten mutatta be első ez évadi kistermi produkcióját.

4.

Rapa Nui, avagy a Húsvét-sziget

Nagyjából körbeutaztuk a szigetet, az utak elég gyengék, de teherforgalom nem létezik, a turistáknak pedig megfelelnek a jelenlegi utak.

15.

KELEMEN
HUNOR

Fenntartható és zöld országot!

Romániában
6000
tonna
élelmiszert
dobunk el.
NAPONTA.

Ne pazaroljunk! Vásároljunk kevesebb élelmiszert. Annyit fogyasszunk, amennyire szükségünk van. Az apró lépések nagy változásokat hoznak. MUTASS TE IS PÉLDÁT!



OKTÓBER

18., péntek
A Nap kel
7 óra 43 perckor,
lenyugszik
18 óra 31 perckor.
Az év 291. napja,
hátravan 74 nap.

IDŐJÁRÁS
Napos idő várható

Hőmérséklet:
max. 24°C
min. 6°C



A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker
1, 40, 13, 19, 25 + 10
3, 7, 36, 33, 34, 12
21, 41, 15, 5, 6, 45

NOROC PLUS: 3 4 7 8 3 3
SUPER NOROC: 8 5 2 8 9 1
NOROC: 9 0 1 0 7 4 5

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 8-14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Ünnepel a küküllődombói unitárius egyházközség

A küküllődombói unitárius egyházközségben október 20-án, vasárnap délelőtt a 11 órától kezdődő ünnepi istentiszteletet követően leleplezik Szent István mellsobrát, a falu szülőitének, a Marosvásárhelyen élő Hunyadi László szobrászművésznek az alkotását. Hunyadi László a Szent István-mellsoborral ajándékozta meg a küküllődombói közösséget. Az eseményre szeretettel várnak mindenkit, aki szívesen ünnepelne a Kis-Küküllő menti magyar közösséggel.

Szüreti multság a Gézengúz gyermektáncházban

A marosvásárhelyi Gézengúz játszótér október 23-án, szerdán 17 órától szüreti multságba várja az óvodásokat és kisiskolásokat. Muzsikál Sinkó András, a Prűcsök zenekar és az Öves együttes. Helyszín: Studium-Prospero Kulturális Központ, Forradalom utca 8. szám. Cserecipő szükséges.

Tökfesztivál Szovátán

Szováta város önkormányzata és partnerei – a Bernády Közművelődési Egylet, a Szovátai Ifjúsági Szervezet és a Sódvák Televízió – a hét végén, október 18–20. között szervezi meg a szovátai tökfesztivált. A szervezők hagyományos ételkkel és italokkal, zenével, koncerttel, tánccal és természetesen sok-sok tökcsoporteremtménnyel várják az érdeklődőket. Pénteken délelőtt gyermek- és ifjúsági programok lesznek, az ünnepélyes megnyitóra 11.15 órakor a Petőfi parkban kerül sor. Délután zenés-táncos előadásokat tűztek műsorra, este 7 órakor a DJ Projekt koncertezik. Szombaton 11.30 órától a Maros megyei önkéntes tűzoltó-alakulatok felvonulása, néptánc, 15 órától ijáskodás és hőlégballonozás lesz, délután gyerek- és ifjúsági programok. 19 órától a Bojtorján koncertezik. Vasárnap délután fél 5-től a korondi fúvószenekar, a Road of Life, 19 órától a Bagossy Brothers lép fel.

Virágvásár Marosvásárhelyen

Október 28. és november 3. között lesz Marosvásárhely főterén a hagyományos, eladással egybekötött virágkiállítás. A Rózsák terén, a virágóra körül zajló vásáron helyi és megyei virágtermesztők vehetnek részt virágokkal és szezonális kompozíciókkal. A részvételi kérelmeket a személyazonossági igazolvány másolatával és az idei évre láttamozott, érvényes mezőgazdasági termelői engedéllyel együtt legkésőbb október 21-én lehet benyújtani a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal Győzelem tér 3. szám alatti székhelyén, a 13-as szobában, a lakossági tájékoztatási irodában. Az engedélyeket október 24–25-én állítják ki, 24-én, csütörtökön 9–15, 25-én, pénteken 9–13 óra között.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Isten éltesse!

Ma LUKÁCS, holnap NÁNDOR napja. NÁNDOR: régi magyar személynév, a nándor népnévből származik, a jelentése dunai bolgár. A 19. században felújították a Ferdinánd magyarisítására.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2019. október 17.

1 EUR	4,7550
1 USD	4,2719
100 HUF	1,4327
1 g ARANY	203,9407

Erdély festészete a két világháború között

Nagyszabású kiállítás nyílik Marosvásárhelyen

Új, igen jelentős tárlat nyílik október 25-én, jövő hét péntekén a Kultúrpalotában. A Maros Megyei Múzeum szépművészeti részlege által szervezett nagyszabású kiállítás az Erdély festészete a két világháború között címet viseli, a tárlat tartalma, tematikája egyértelmű.

Kaáli Nagy Botond

A közelgő eseménnyel kapcsolatosan csütörtök délelőtt tartottak sajtótájékoztatót a múzeum munkatársai a Kultúrpalota kistermében. A felszólalók közül Soós Zoltán múzeumigazgató ismertette részletesen a berendezendő tárlatot.

– Az idei évben két, igen jelentős képzőművészeti kiállítást szervezett a Maros Megyei Múzeum a Kultúrpalotában. A *Tonitza – a gyerekkor képei* című tárlatot követően a két világháború közötti Erdély festészeti alkotásait mutatja be a szóban forgó tárlat, amelynek koncepciója különleges megközelítéssel rendelkezik: a nagybányai festőiskola esetében általában a jól ismert fénykorról, az első világháború előtti időszakról szoktak beszélni, mi más szempöngből közelítjük meg ezt. A tárlat azt mutatja be, hogy hova fejlődött tovább, milyen utakat járt be az első világháborút követően a nagybányai művésztelep és az egész erdélyi képzőművészet. Köszönöm a kollégáknak a

munkát és a fáradságot nem ismerő energiabefektetést. A kiállítás kurátorai Oniga Erika, Boros Judit, Ioan Şulea, Tiberiu Alexa és jómagam. Nagyon színvonalas tárlat lesz, reméljük, legalább annyira sikeres, mint az országos elismerést kiváltó Tonitza-kiállítás. A tárlat alapját a Szatmárnémetiből elszármazott ötletgazda gyűjtő, Böhm József magángyűjteménye adja, ezt egészítik ki a Nagybányai Művészeti Múzeumtól, a Kolozsvári Művészeti Múzeumtól és a Brassói Művészeti Múzeumtól kapott alkotások, illetve a Maros Megyei Múzeum tulajdonában lévő festmények. Összesen körülbelül százötven munkát tartalmaz a kiállítás, amely nagyon széles spektrumban mutatja be, hogy mit jelent, milyen volt a két világháború közötti Erdély művészete. Az alkotók és munkáik, ahogyan a nagybányai művésztelep is, kapcsolódnak ugyan az első világháború előtti iskolához, de az erdélyi festőművészet ezekben az években számos új névvel bővült, olyan magyar, román és szász alkotókkal, akik az európai irányzatok élvonalához tartoztak, a párizsi, római, berlini akadémiákon tanultak. Alkotásaikat nem etnikai szempontok szerint mutatjuk be, ezek a művészek együtt éltek, alkotottak. Számunkra Nagybánya utóélete a fontos: a fénykort követő években kialakuló erdélyi művészeti szempontok jelennek meg a kiállítás keretében – mondta az igazgató.

Az október 25-én nyíló kiállítás 2020. április 19-ig lesz látogatható.

Környezetvédelmi témában vetélkedhetnek a bölcs diákok

Tizedik alkalommal hirdette meg a Communitas Alapítvány a Bölcs diákok országos vetélkedőt. Az Oktatási Minisztérium által akkreditált, középiskolásoknak szóló versenyre november 4-ig lehet jelentkezni, célja pedig a tanulók érdeklődésének felkeltése természeti és kulturális értékeink iránt. A legjobban teljesítő tíz csapat tagjai a Duna-deltában élménytáborban vehetnek részt.

Az interdiszciplináris vetélkedőre 3-4 fős csapatok jelentkezését várják vezetőtanárok kíséretével. „Mindenkori célja kreatív feladatokkal ösztönözni a diákokat a tanulásban, felfedezni az egyes tudományok közötti összefüggéseket, valamint interaktív és szórakoztató feladatok által felhívni a figyelmet a kulturális és természeti örökségünkre” – mondta Sólyom Réka programkoordinátor, a Communitas Alapítvány munkatársa.

Mihályfalvi Katalin, a verseny feladatlapjainak kidolgozója arról beszélt, hogy a vetélkedő alatt megismertetik a diákokkal a szelektív hulladékgyűjtés folyamatát. „Pedagógusként azt tapasztaltam, hogy ebben a témában a középiskolában hiányosságok vannak, nincsenek iskolán kívüli tevékenységek, amelyek ezt a célt szolgálják, ezért arra gondoltunk, hogy a verseny indításakor az első feladatlapon egy olyan felmérést végzünk majd, amely alapján megtudhatjuk, hogy ebben a témában milyen hiányosságokkal küzdenek, majd a verseny végén szintén a feladatlapokon keresztül felmérjük, hogy sikerült-e kitűzött célt elérni. Azt szeretnénk elérni, hogy egy fenntartható fejlődési elv alapján tudjanak a diákok élni, a föld természeti erőforrásait úgy használják ki, hogy az utódgenerációk is saját szükségleteik alapján tudjanak élni” – összegzett Mihályfalvi Katalin.

Markó Bálint, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem rektorhelyettese szerencsésnek tartja az idei témaválasztást, a környezetvédelmet. „Ez a téma lehetővé teszi azt, hogy a diákok feladatszerűen is szembesüljenek azzal, hogy hogyan lehet megvédeni az értékeinket. Ez a generáció nagyon fogékony arra, hogy különböző szociális, társadalmi folyamatokba beleszóljon és aktív résztvevője legyen. Nagyon érdeklődés övezi azokat a tevékenységeket, amelyek arról szólnak, hogy ők valamit tudnak javítani, alakítani” – fogalmazott Markó Bálint.

A Bölcs diákok vetélkedőre november 4-ig lehet jelentkezni elektronikus formában a www.bod.comunitas.ro honlapján. Az egész évet felölelő verseny idén is ötfordulós lesz, az első három online rendszerben lesz, míg az elődöntő és a döntő televíziós vetélkedő formájában zajlik majd. A vetélkedő részletes szabályzata megtekinthető a vetélkedő honlapján: www.bod.comunitas.ro. (közlemény)

Főegyházmegeyi biblianap

Főegyházmegeyi biblianapot tartanak *Ne vígy minket kísértésbe* címmel október 19-én, szombaton 10-19 óra között Marosvásárhelyen, a Deus Providebit Tanulmányi Házban. Előadó: dr. Oláh Zoltán. Ez alkalommal ünneplik a Katolikus Magyar Bibliatársulat születésének 25. évfordulóját is. Ünnepi szentmise 18 órától. Minden érdeklődőt szeretettel várnak.

A labdarúgó 1. liga 13. fordulójának televíziós közvetítési rendje

Október 18., péntek:

* 18.00 óra: Nagyszabasi Hermannstadt – Voluntari FC

* 20.30 óra: Bukaresti Dinamo – Medgyesi Gaz Metan

Október 19., szombat:

* 20.30 óra: Kolozsvári CFR – CSU Craiova

Október 20., vasárnap:

* 15.30 óra: Academica Clinceni – Konstancai Viitorul

* 17.45 óra: Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – Gyurgyevói Astra

* 20.30 óra: Chindia Târgovişte – Bukaresti FCSB

Október 21., hétfő:

* 20.30 óra: Jászvásári CSM Politehnica – FC Botoşani

Valamennyi mérkőzést élőben közvetíti a DigiSport, a Telekom Sport és a Look Sport/Plus.

Hétvégi sportműsor

LABDARÚGÁS. A 3. liga V. csoportjának 9. fordulójában, ma 15 órától: Kolozsvári CFR II – Szászrégeni Avântul.

A 4. liga elítscsoportjának 10. fordulójában, ma 16.30 órától: Radnót – Kerelő; szombaton 11-től: Szováta – Erdőszentgyörgy, Marosvásárhelyi Athletic – Nyárádtói Unirea (maroszentkirályi pálya), Kutyalva – Segesvár, Marosludas – Nyárádszereda, Marosoroszalu – Nagysármás, Ákosfalva – Nyárádtói Viitorul, Mezőszengyel – Maroszentkirály-Náznánfalva.

A futsal 2. liga II. csoportjának 5. fordulójában, szombaton 18 órától, a ligeti sportcsarnokban: Marosvásárhelyi CSM – Dévai West.

A női 2. liga I. csoportjának 2. fordulójában, vasárnap 12 órától, Nagyadorjánban: Marosvásárhelyi Ladies – CN Nicu Gane; a II. csoport 2. fordulójában, vasárnap 11-től: Szörényvári Athletic Drobeta – Marosvásárhelyi CSM.

KOSÁRLABDA. A női Nemzeti Liga Nyugati csoportjának 3. fordulójában, szombaton 17 órától: Kolozsvári Universitatea – Marosvásárhelyi Sirius-Mureşul.

A férfi 1. liga 2. fordulójában, ma 18 órától: Kolozsvári Universitatea – Marosvásárhelyi CSM.

KÉZILABDA. A női A osztály D csoportjának 6. fordulójában, szombaton 14.30 órától: Nagyvárad CSU – Marosvásárhelyi CSM.

RÖPLABDA. A női A2 osztály Nyugati csoportjának 1. fordulójában, szombaton: Tordai CSS – Marosvásárhelyi CSU Medicina CNUE.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujas.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.



642357800069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Megszületett a megállapodás a Brexitről

Megszületett az új megállapodás a felek között az Egyesült Királyság rendezett európai uniós kiválásának feltételeit rögzítő szerződésről – jelentette be Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság elnöke és Boris Johnson brit kormányfő csütörtökön.

Juncker tisztességesnek és kiegyensúlyozottnak nevezte az elért megegyezést, és javaslatot tett annak jóváhagyására a délután kezdődő EU-csúcstalálkozón.

„Ahol akarat van, ott megállapodás is van” – írta rövid Twitter-bejegyzésében.

A brüsszeli testület vezetője levelet küldött Donald Tusk-nak, a tagországok vezetőit tömörítő Európai Tanács elnökének, és arról számolt be, hogy sikerült egyetértésre jutni a benuhátróság fő okának számító ír-északi helyzet rendezésére szolgáló rendelkezésekről és a jövőbeli viszonyrendszerrel szülő politikai nyilatkozat szövegéről is.

Hangsúlyozta, hogy az Európai Bizottság és Boris Johnson egyaránt támogatásáról biztosította mindkét dokumentumot, és felszólított mielőbbi aláírására.

Kiemelte továbbá, noha nagyon sajnálja, hogy a britek a távozás mellett döntöttek, ezen körülmények között az EU érdekeit a tagság rendezett megszűnése, illetve a baráti, partneri kapcsolatok fenntartása szolgálja legjobban.

„Úgy gondolom, hogy itt az ideje lezárni a kiválási folyamatot, és minél hamarabb továbblépni a jövőbeli kapcsolatok kérdésére” – közölte.

Később Juncker a Johnsonnal közös sajtótájékoztatóján kijelentette, a megegyezés azt jelenti, hogy nincs szükség semmiféle hosszabbításra, ugyanakkor rámutatott, hogy a végső szó a parlamenté mindkét oldalon. Hozzátette, a szerződés az emberekről és a békéről szól.

Johnson leszögezte, hogy mindkét fél számára jó eredmény született, s felszólította a brit törvényhozókat annak elfogadására, mondván, itt a lehetőség az ország kiléptetésére, a népkarant végrehajtására. Mint mondta, az egyezség megnyitja az utat a „valódi Brexit” előtt, de az Egyesült Királyság ennek ellenére fontos partnere kíván maradni az Európai Uniónak.

Ha elfogadják az EU-csúcson a megállapodást, akkor az a londoni törvényhozás, valamint az Európai Parlament elé kerül jóváhagyásra. Az EP-ben egyszerű többségre van szükség a ratifikációhoz, amelyet a huszonhetek kormányait tömörítő tanács minősített többséggel erősíthet meg. A képviselőtestület korábban azt közölte, hogy csak akkor bocsátják szavazásra a kérdést, ha a szigetországban már megtörtént a jóváhagyás.

Michel Barnier, az EU Brexit-ügyi főtárgyalója leszögezte, hogy a szöveg megfelel a bennmaradó tagállamok által korábban lefektetett követelmények mindegyikének, és jobbiztonságot teremt minden területen, ahol a rendezetlen kilépés bizonytalanságot okozna.

Arról is beszámolt emellett, hogy Johnson délelőtt magabiztosnak mutatkozott azzal kapcsolatban, hogy sikerül az ügyben többséget szereznie a londoni alsóházban.

Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság megválasztott elnöke üdvözölte a fejleményeket, s reményét fejezte ki, hogy a ratifikáció során sem lesznek problémák.

Guy Verhofstadt, az Európai Parlament illetékes koordinátora megállapította, hogy ezen egyezség biztosítja az egységes piac integritását, tiszteletben tartja az EU értékeit és megakadályozza a kemény határok visszaállítását az Ír-szigeten.

Kétséges a brit parlamenti jóváhagyás

Noha Boris Johnson brit miniszterelnök szerint „nagy szerű új megállapodás” született a brit EU-tagság megszűnésének (Brexit) feltételrendszeréről, a legnagyobb ellenzéki erő, a Munkáspárt vezetője azonnal elutasította az egyezményt.

A legnagyobb észak-írországi britpárti protestáns erő, a Demokratikus Unionista Párt (DUP) – amelynek alsóházi szavazataira a kisebbségben kormányzó Konzervatív Pártnak szüksége van – csütörtökön szintén azt közölte, hogy a megállapodási tervezetet jelenlegi formájában nem tudja támogatni.

Johnson csütörtöki Twitter-bejegyzése szerint most a londoni parlamenten a sor, hogy szombaton „jusson a Brexit-folyamat végére”, annak érdekében, hogy végre más elsődleges fontosságú feladatokra, köztük a megélhetési költségekre, az állami egészségügyi ellátó szolgálatra (NHS), az erőszakos bűncselekmények elleni fellépésre és a környezetvédelemre lehessen összpontosítani a figyelmet.

A brit kormány már előzőleg bejelentette, hogy rendkívüli parlamenti ülés összehívását kezdeményezi szombatra a Brexit-folyamat szempontjából kritikus csütörtök-pénteki EU-csúcs megvitatására.

A Downing Street csütörtökön közölte, hogy a kormány a szombati parlamenti ülésen szavazásra bocsátja a Brexit-megállapodást.

A Munkáspárt vezetője szerint a Brexit feltételrendszeréről csütörtökön elért megállapodás még rosszabb, mint az előző miniszterelnök, Theresa May által tavaly novemberben kötött eredeti Brexit-egyezmény, amelyet a londoni parlament háromszor elutasított.

Jeremy Corbyn az új megállapodás elérésének bejelentése után közölte: a Labour szerint az egyezség a munkavállalók védelme és jogosultságai szempontjából „lefelé tartó versengést” indíthat el, kockára teszi az élelmiszer-biztonságot, aláássa a környezetvédelmi normákat, és lehetővé teszi, hogy a brit állami egészségügyi ellátó szolgálatot (NHS) amerikai magánvállalatok felvásárolják.

A Munkáspárt és a Demokratikus Unionista Párt támogatása nélkül reménytelen a Brexit-megállapodás parlamenti jóváhagyása, a Konzervatív Párt ugyanis kisebbségben kormányoz, és még a DUP szavazataival együtt is szüksége lenne számos ellenzéki voksra az egyezmény jóváhagyásához.

A DUP azonban csütörtöki nyilatkozatában közölte, hogy „a dolgok jelenlegi állása” alapján nem tudja támogatni a javaslatcsomagot.

Arlene Foster, a DUP vezetője szerint a párt mindenekelőtt a javasolt vámügyi szabályozást veti el, és tisztázatlannak ítéli az áfaszabályozási javaslatot is.

Foster közölte, hogy a DUP folytatja a munkát a kormányval egy olyan észszerű megállapodás érdekében, amely Észak-Írország javát szolgálja, és megvédi az Egyesült Királyság gazdasági és alkotmányos integritását. (MTI)

Ország – világ

Kigyulladt a bécsi gyors mozdonya

Kigyulladt csütörtök reggel a Kolozsvár – Bécs vonat mozdonya, rögtön azután, hogy a szerelvény elindult a kolozsvári állomásról. Az utasokat leszállították a vagonokból, senki nem sérült meg, tájékoztatott a Kolozs Megyei Katasztrófavédelmi Felügyelőség (ISU). A szemtanúk szerint a vagonokat egy másik mozdonyal visszavitték a kolozsvári vasútállomásra. Egelőre nem ismertek a tűz keletkezésének okai. (Agerpres)

Fatolvajok végezhettek egy erdőszel

A Máramaros megyei erdészeti hivatal egyik erdészét megölték szerda este Kohóvölgy (Strâmbu Băiut) erdészeti kerület területén, miközben törvénytelen fakivágást próbált megakadályozni – tájékoztatott csütörtöki közleményében a Romsilva Országos Erdészeti Igazgatóság. Az első információk szerint Liviu Pop erdészt halálos lövés érte, holttstét pedig több külsérelmi nyom volt. A máramarosi törvényszék ügyészei és a rendőrök a helyszínen vizsgálódtak. Alig egy hónap alatt ez már a második eset, hogy a Romsilva egyik alkalmazottját meggyilkolják szolgálat közben: egy hónappal ez előtt a lași megyei erdészeti hivatal Pașcani erdészeti körzetének alkalmazottját, Răducu Gorcioaiát ölte meg három, illegális fakivágás közben meglepett személy. (Agerpres)

Bővült az ingyenes orvosi ellátásra jogosultak köre

Klaus Iohannis államelnök kihirdette csütörtökön a törvényt, amely értelmében minden gyermeknek jogában áll részesülni ingyenes orvosi ellátásban, még akkor is, ha nincs személyi száma (CNP), azaz nem szerepel az anyakönyvi nyilvántartásban. A képviselőház által döntő házként szeptember 18-án szerdán elfogadott törvénytervezet a 2006/95-ös, az egészségügyi reformra vonatkozó törvényt módosítja és egészíti ki, illetve kiegészíti a 2003/46-os, a páciensek jogairól szóló törvényt. A jogszabály kimondja, hogy minden olyan személy, aki nem szerepel az anyakönyvi nyilvántartásban – legyen az gyermek, fogyatékkal élő személy, várandós, illetve gyermekágyas nő, vagy az emberkereskedelem áldozata –, és emiatt nincs személyi száma (CNP), ingyenes orvosi ellátásban részesülhet. Az előírás érvényes azokra is, akik nem rendelkeznek jövedelemmel, de olyan betegségekben szenvednek, amelyek kezelését az állam országos programokon keresztül biztosítja. Az ingyenes orvosi ellátás az illető betegséggel kapcsolatos ellátásra vonatkozik. (Agerpres)

Novemberig jön a mezőgazdasági támogatás előlege

Szerdán elkezdték átutalni az idej mezőgazdasági támogatás előlegét – közölte hétfőn Petre Daea. A mezőgazdasági miniszter azt mondja: november 1-jéig a gazdák 80 százaléka megkapja pénzét. A tárcavezető szerint 400 ezer igény teljesítésére már felkészültek. Az előleget a kis- és nagygazdák egyaránt kapják, függetlenül attól, hogy területalapú vagy állattenyésztési támogatást igényeltek. A Mezőgazdasági Kifizetési és Intervenciók Ügynökség (APIA) szerint a területalapú támogatások esetében az előleg a végösszeg 75, a vidékfejlesztési támogatásoknál 85 százalékát teszi ki. (Agerpres)

Más autógyárakkal is tárgyalnak

Más nagy konstruktőrökkel is tárgyalnak a romániai hatóságok, nem csupán a Volkswagennel – jelentette be csütörtökön Paula Pîrvănescu, az üzleti szféráért, kereskedelemért és vállalkozásokért felelős minisztérium államtitkára. „A Volkswagen egy bizalmas projekt, amelynek értéke meghaladja az 1 milliárd dollárt. Az első zöldmezős beruházás lenne Romániában, ami munkahelyeket teremtene, és országunkat nagyon magasra pozicionálná, ha nálunk valósulna meg ez a beruházás. (...) Mi más, nagyon nagy beszállítókkal is tárgyalunk, a múlt év eleje óta nagy erőfeszítéseket tettünk az autógyártás terén, remélem, hogy nálunk fognak befektetni. Nem csak a Volkswagenről van szó, és próbáljuk nem csak az ország nyugati részébe hozni a befektetéseket” – nyilatkozta Pîrvănescu egy vállalkozói eseményen. A szíriai hadműveletet ért nemzetközi bírálatok nyomán a Volkswagen úgy döntött, halasztja a végső döntés meghozatalát egy törökországi autógyár létesítéséről. A vállalat egyik részvényese egyenesen úgy nyilatkozott, hogy nem tartja helyesnek, hogy a Volkswagen folytassa ezt a befektetést. Döntés novemberben várható. A lehetséges helyszínek között korábban felmerült Románia és Bulgária is, és az új helyzetben a hatóságok bejelentették, újrakezdtek a tárgyalásokat a német vállalat illetékeseivel. (Mediafax)

Artnális

Hogyan írunk történelmet?

Bodolai Gyöngyi

Szemfüles fészekparazita madarunk, a kakukk éneke sem szól szebben, mint ahogy Rázvan Cuc, a megbuktatott kormány szállításügyi minisztere búcsúzott tisztségétől. A volt tárcavezető, aki a romániai autoutak állapotát ellenőrizve szívesen díszelgett sárga csikos fényvisszaverő mellényében, a napokban megkoronázta korábbi kijelentéseit.

Az észak-erdélyi A3-as autópálya határ menti 5,4 kilométeres szakaszának építőtelepén kijelentette, hogy „történelmet írunk”, arra utalva, hogy a korábbi véleményekkel ellentétben – miszerint a Magyarországon elkészülő autópálya forgalmát Románia nem lesz képes fogadni –, meglepetésre Románia 65 százalékban készen van a munkával, ami – véleménye szerint – rendkívül pozitív fejlemény.

Nem tudni, hogy hiszi-e, amit mondott, vagy csak „mél-tóképpen” akar távozni a szállításügyi tárca éléről a megszámálhatatlanul sok diplomával rendelkező giurgiui politikus.

Sajnos az 5,4 kilométeres szakasz, amit még az autópálya első építője, a Bechtel hagyott félbe, a forgalomnak eddig átadott Magyaránadás – Aranyosgyéres közötti 62 és a Radnót – Nyárádtó közötti 13,7 kilométeres szakasszal együtt is csak 83 kilométert tesz ki. Ez a 415 kilométeres autópálya teljes hosszának még a negyedét sem jelenti.

Bár magyar részről Abonynál abbamaradt az M4-es

gyorsforgalmi út építése, az M3-as autópálya Debrecen irányából már majdnem a határig ér, és délről a Kecskeméten áthaladó M5-ös is készülöben van. Feltehetően az M4-est is befejezik, ha egyáltalán szükség lesz rá, és Románia fogadni tudja a Magyarországra felől folyamatosan növekvő forgalmat.

Bár megszokhattuk a hivatalos román történelemírás meglepetéseit, ilyen száználmasan nevetséges kijelentéssel előállni a leköszönő kormány számára is „épületes” dics-telenséget jelent. Egyébként a híradásokból kiderült, hogy az útszakaszt építő román–szlovák konzorcium képviselője szerint négy kilométernyi útra terítették el az első aszfalt-réteget, és abban az esetben fogják az év végéig befejezni a munkát, ha az időjárás azt lehetővé teszi. Az 5,4 kilométernyi autót megnyitása tehát még sok időbe telik, különösen, ha arra gondolunk, hogy milyen éles vita folyt a spanyol építővel a dél-erdélyi autópálya Marosillye – Holgya között elkészült 22 kilométeres szakaszának az átvétele körül. A közlekedés szempontjából nagyon fontos pályaszakaszt hónapok óta nem nyitották meg az útépítő spanyol céggel folyó vita miatt, amely zsarolásról beszél és perrel fenyegetőzik.

Egyébként az észak-erdélyi autópálya építése 2003-ban kezdődött, és a Bechtel céggel, amely úgy dolgozott, ahogy a kormány fizetett, a munka folytatását először a Tăriceanu-kormány akadályozta meg, majd a második Ponta-kormány bontotta fel véglegesen a szerződést.

Megszóltak a politikusok is medveügyben

Nem maradt el a politikusok reakciója a múlt hét végén történt vámosudvarhelyi tragikus medvetámadás kapcsán. A 61 éves nyárádmagyarósi önkormányzati jegyző halálhírére mindenki megdöbbenéssel fogadta, és a közösségi térben megjelent számos híradás és véleménynyilvánítás nyomán a politikusok is megszóltak. Csépp Éva Andrea Maros megyei képviselő szerint a sokasodó medvejelentések nyomán nyilvánvaló volt, hogy csupán idő kérdése, a megyében mikor lesznek újabb medvetámadások. „Itt az ideje, hogy határozottan lépünk fel, és megsürgessük a szenátus által elfogadott 2006/407-es számú, a vadászati és vadgazdálkodási törvény módosítását célzó tervezet életbe léptetését, amelynek legfőbb rendelkezése értelmében a barnamedve öt évre kikerülne a szigorúan védett állatfajok listájáról, így lehetővé válna az állatállomány szabályozása” – közölte közösségi oldalán a képviselő. Kollégája, dr. Vass Levente a felelős döntés halogatásának tudja be az emberáldozatot. „Hány embernek kell még meghalnia, hogy a hatóságok fel merjék vállalni a medvepopuláció szabályozását?” – tette fel a kérdést ugyancsak a közösségi médiában a képviselő, aki szerint a medvék számának szabályozása a tragikus eset tükrében, illetve az elmúlt évek hasonló történései és az ezek által kiváltott társadalmi felháborodás okán is sürgős beavatkozást igényel. „Elengedhetetlen kimozdítani a medveügyet a holtpontról a ki-

lövési engedélyek drágításával és ezzel egy időben az engedélyek kiállításával járó adminisztrációs ügyintézés egyszerűsítésével.” Továbbá az emberi életet veszélyeztető medvék mellett a szabályozásnak ki kellene térnie a nagy területeket elfoglaló, erős példányokra is, hogy ezek ritkulásával élettér maradjon a fiatal és az anyamedvéknek, hogy azok ne a terményekben és a gazdaságokban tegyenek kárt. Egy keddi rádióinterjúban Novák Csaba Zoltán szenátor azt ígérte, hogy az RMDSZ minden politikai eszközt megragad a medvekérdés megoldása vagy legalábbis szabályozásának elérése érdekében.

A Népi Mozgalom Pártja (PMP) Maros megyei képviselője, Marius Pașcan kedden felszólt a parlamentben a medveállomány túlszaporodása és annak következményei miatt. Arra kérte a képviselőházat, hogy sürgősen vitassa meg a vadállomány kiegyensúlyozásáról szóló törvényt, és állapítsa meg megyékre leosztva az állomány nagyságát. Beszédében kitért arra: hivatalos adatok szerint Maros megyében csupán 240 medvének volna megfelelő élettér, ezzel szemben a környezetvédelmi hatóság a tavasszal 761-re tette a nagyvadak számát, míg a vadásztársaságok saját mérési adatai szerint közel 1300 medve él itt. Csak az idei évben 450 vadkárról készített iratsomót az erdővédelmi hatóság, ezek háromnegyedét a medvék okozták. A megyei környezetvédelmi ügynökség

25 esetben adott pozitív véleményezést medvekilövési kérelemre, ezekből viszont a környezetvédelmi minisztériumban csak hat kérelmet hagytak jóvá.

A tragikusan elhunyt nyárádmagyarósi férfi temetése napján a Maros megyei hegyvidéki övezethez tartozó községek vezetői együttérzésükről biztosították Kacsó Antal polgármestert, ugyanis a jelenlegi körülmények között egyáltalán nincs kizárva újabb tragédiák lehetősége. A közember csak reménykedhet, hogy a Maros megyei politikusok mostani felszólalása nem látszatgesztus volt, hanem ezúttal komolyan és végérvényesen szeretnének megoldást találni az országos szintű jelenségre. „Tudom, ahogyan az új oltástörvény elakadását sokszor az oltásellenesek nyakába szokás varrni, ugyanúgy szokás medvetámadásban a környezetvédők tiltakozására kenni a szabályozás bevezetésének halogatását. Ám ez a mentegetőző, elodázó hozzáállás helytelen, igenis az illetékes döntéshozóknak kell immár sürgősen lépniük és felelősséget vállalniuk. El tudom fogadni a környezetvédők érveit, de csak az emberi életet védő, a medvepopulációt átgondoltan és helyesen szabályozni kívánó szemzőgből” – írta az orvos-politikus Vass Levente.

Reméljük, ezúttal kitartanak álláspontjuk mellett, és mihamarabb lépni is fognak a kérdésben. (gligor)

Kevesebb tárca lehet az új kormányban

Ludovic Orban kijelölt kormányfő szerda este megnevezett néhány olyan minisztériumot, amely az új kormányban már nem fog létezni; ezek között van az energetikai minisztérium, illetve a külhoni románokért felelős tárca.

„Az energia is gazdaság, a turizmus is gazdaság. Víz, erdő, környezet egy területhez tartoznak. Az Európai Unió Tanácsában egy tárca felel a szállításért, infrastruktúráért és távközlésért, mi is összevonjuk az infrastruktúrát a távközléssel. Ezek normális dolgok. Nincs négy külügyi minisztériumunk, hanem csak egy, ez foglalja a külpolitikával. Sok minisztériumot csak a zsiros állásokért hoztak létre. Még tárgyalunk az ifjúsági és sportminisztérium kapcsán, tekintve, hogy jövőre olimpiai év lesz, ez érzékenyen érint a sport terén” – nyilatkozta Orban a B1 TV szerda esti műsorában.

Orban kifejtette: a külhoni románokért felelős minisztérium egyfajta „utazási iroda volt, a közpénzek kiutalásának eszköze”, amely olyan médiákat pénzelt például Moldova Köztársaságban, amelyek Európa-ellenesek voltak, és támadták az európai utat követni kívánó demokratikus alakulatokat.

Orban rámutatott még: a bizalmatlansági indítvány 238 voksal ment át a parlamenten, és nekik jelenleg ehhez képest 15-tel több szavazatuk van, amelyre számítanak a kormány parlamenti beiktatásához szükséges bizalmi szavazáskor, de a tárgyalások folytatódhatnak.

A kijelölt kormányfő az USR támogatására számít a parlamentben, és úgy véli, a Pro Románia párt is támogatni fogja a kormányt.

Hozzátette, az eddigi tárgyalásokon nem kértek még tőle olyat, amely ellenkezne a PNL ideológiájával, hitével és programjával.

„Életbevágóan fontos Románia számára, hogy beiktassunk egy legitim kormányt, amely minél gyorsabban nekilát a munkának, mert ellenkező esetben azt kockáztatjuk, hogy egy rakás dolog tönkremegy az országban, illetve, hogy hagyjuk, hogy a jelenlegi kormány olyan költségekbe verje az államot, amelyekre nem létezik fedezet” – állította Ludovic Orban.

Rámutatott ugyanakkor, hogy december 22-e előtt nem lehet előre hozott választásokat kiírni. (Agerpres)

A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház műsorából

Fesztiválszereplések és bemutató

Két színházi fesztiválon (köztük a legrangosabb országos szemlén) is részt vesz e hónap folyamán a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház, amelynek Liviu Rebreanu Társulata a héten mutatta be első ez évadi kistermi produkcióját.

Amint azt az intézmény tudatta, a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata idén is beválogatást nyert a Bukarestben október 18-a és 27-e között zajló Országos Színházi Fesztivál (FNT) mezőnyébe a Horace McCoy által szerzett *A lovakat lelővik, ugye?* című produkcióval. A Mădălin Hincu rendezésében színpadra állított regényadaptációt októberben itthon is játssza a társulat. A történet

szerint a harmincas évek amerikai gazdasági válságának közepén Gloria és Robert, Horace McCoy ifjú főhősei egy hatnapos maraton táncverseny résztvevőiként az utolsó lehetőségekig küzdenek a kitűzött díjért, amely anyagi nyereségekkel és érvényesüléssel kecsegteti a fiatal párost. Az áhított boldogság és érvényesülési vágy azonban lelki ráfizetésbe torkollik. Szereplők: Gecse Ramóna, Varga Balázs, Bartha László-Zsolt, Nagy Dorottyia, Bokor Barna, Kiss Bora, Kádár L. Gellért, Simon Boglárka Katalin, Kádár Noémi, Csiki Szabolcs, Kocsis Anna, Bálint Örs, Borsos Tamás, Szabó János Szilárd. Rendező: Mădălin Hincu. Díszlet- és

jelmeztervező: Răzvan Bordoș. Dramaturg, rendezőasszisztens: Szabó Réka. A díszlettervező asszisztense: Huszár Kató. A 16 éven felülieknek ajánlott előadás október 19-én, szombaton 19.30 órakor tekinthető meg a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Kistermében. Az előadás angol feliratozással követhető! Jegyek válthatók a színház Kulturpalotában működő jegyirodájában (telefon: 0372-951-251), a színházban működő jegypénztárban (telefon: 0365-806-865) és online a www.biletmaster.ro honlapon. A bukaresti fesztiválközönség október 22-én este 9 órától láthatja az előadást a Bulandra Színház Toma Caragiú termében.

Agatha Christie egyik legnépszerűbb regényének *A láthatatlan hóhér* „...és már senki sem!” című színpadi adaptációját vitte színre a tavalyi évad során a Tompa Miklós Társulat. A nagy sikerű krimi azon produkciók egyike, amelyet a társulat a 75. évad során is repertoáron tart és amellyel hamarosan újabb fesztiválszereplésen vesz részt. Az előadás idejére a színpad rövid időre átalakul egy sirályokkal körülrépült, magányos angol szigetté. Erre a szigetre érkezik tíz vendég, akikről kiderül, hogy feltételezett gyilkosok. Ezek a feltételezett gyilkosok az előadás folyamán áldozatokká lesznek... folyik a whisky, szól a dzsessz, és halnak az emberek... De vajon ki lehet a gyilkos? Szereplők: Meszesi Oszkár, Kovács Botond, P. Béres Ildikó, Simon Boglárka Katalin, Varga Balázs, Kádár L. Gellért, Galló Ernő, Tollas Gábor, Moldován Orsolya, Kilyén László, László Csaba. Díszlettervező: Maria Miu, jelmeztervező: Moldován Orsolya, zene: Boros Csaba, video: Sebesi Sándor, rendezőasszisztens: Fülöp Bea. Rendező: Gáspárik Attila. A soron következő előadás október 18-án, pénteken tekinthető meg 19 órai kezdettel a színház Nagytermében. A 14 éven felülieknek ajánlott produkció román nyelvű feliratozással követhető. Jegyek válthatók a Kulturpalotában működő jegyirodában, a színház jegypénztárban és a www.biletmaster.ro honlapon. A Tompa Miklós Társulat a brassói 3. Magyar Színházfesztiválon is részt vesz az előadással, erre október 24-én, csütörtökön 19 órától a Drámai Színház nagytermében kerül sor.

A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Liviu Rebreanu Társulatának első kistermi bemutatója a

2019/2020-as évadban a Lucy Thurber által írt *Szükség* (Săraci) című színműből készült előadás, amelynek rendezője Rareș Budileanu, díszlet- és jelmeztervezője Kupás Anna, a light design Alin Popa munkája. Szereposztás: Anca Loghin, Mihai Crăciun, Daniel Doarin, Ștefan Mura, Alexandra Moldovan és Rareș Budileanu. Az amerikai színmű általános tematikát vet fel: egy szerény család küzdelmeit a hiányosságokkal – tipikus családi probléma, fejlődés utáni vágyakozás. Döntés kérdése, hogy elmenekülnek a velük történő események elől, vagy szembenéznek a problémával. A történet szereplői: egy erőszakos alkoholista apa, aki időnként igazi megbánást mutat; egy anya, aki kezében tartja mindannyiuk sorsát (még a családon kívüli szereplőket is); egy tehetséges tinédzser fiúgyermek, aki ki akar szabadulni; egy szintén tehetséges lány, aki még túl kicsi ahhoz, hogy megmeneküljön abból a vidéki kisvárosból, amelyben élnek; egy rendőr nagybácsi, aki az unokatestvére (az anyja) szoknyája után futkos; a rendőr felesége, aki megpróbálja menteni a látszatot és a házasságát; egy frissen diplomázott tanár, aki szeretne segíteni a fiúnak a fejlődésben. A bemutatóra október 16-án került sor a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Kistermében. A produkció magyar nyelvű felirattal követhető; 16 éven felülieknek ajánlott, időtartama 1 óra 45 perc. A további előadásokra jegyek a Kulturpalotában működő jegyirodában (telefon: 0372-758-230), a színházi jegypénztárban (telefon: 0365-806-865) és a www.biletmaster.ro honlapon válthatók. (Knb.)



A láthatatlan hóhér „...és már senki sem!”

Fotó: Bereczky Sándor

SZÍNES VILÁG

XV. évf. 39. (686.) szám, 2019. október 18., péntek

A vidéki élet szépségei Szentháromságon „Édes ház” és tájház

A falusi élet nyugalma kezd egyre vonzóbbá válni fiatalok, idősebbek számára egyaránt, így a városról vidékre költözés mifelénk is egyre népszerűbb. Közel egy évtizede, 2011-ben költözött a Nyáradgálfalva községi Szentháromságra Péterfi Rozália és Ferenc. Negyvenhárom évi marosvásárhelyi lakótelepi élet után döntöttek el, hogy a városi nyüzsgés helyett az aktív, de nyugodt vidéki életet választják a szülői ház nyugalmában.

Szer Pálosy Piroska



Fotók: Nagy Tibor

A méhészkedés csekély nyugdíjkiegészítést jelent számukra, mint mondják, az ötven méhcsaláddal a kisebb méhészetek közé tartoznak. Az idén nem volt méhpusztulás, de kevés a környéken a virág, így feleannyi lett a méz. Sosem vándoroltak, álló méhészetként rendezkedtek be, életkoruk miatt

sem vállalnák a méhek költöztetését. A mézet háztól szállítják el az ismerősök, nem kell az értékesítéssel foglalkozni, az ingadozó mennyiség miatt számukra ez az ideális megoldás. A lányuk megszerzte a szakképesítést, úgymond ő a méhészet feje – mesélik a szülők, akik a méhészkedéssel járó gyakor-

lati tevékenységeket végzik, egyébként társultak a nyárádszeredai méhészgyűléshez, ezáltal gyakorlati tanácsokkal is gazdagodnak. Huszonöt éve méhészkednek, mielőtt nyugdíjba vonultak volna, hétfőre jártak ki.

– Az az elvem, hogy nem kell sok méh legyen, csak erős termelő családokra van szükség – fejt ki a családfeje. – Ezelőtt három évvel sajnos a hetven méhcsalád fele elpusztult. Legyengültek, és húsz méhcsaládot télire be kellett hoznunk a kicsi házba, hogy átvészeljék a telet – mutatja a 64 éves Rozália és 70 éves férje az udvar egyik gyöngyszemét, az ősrégi, de karbantartott, takaros kis öreg házat.

Mint mesélik, a kis ház az évtizedek során a család idős tagjainak, a tatáknak és mamáknak szolgált otthonként. A fiatalok költöztek a nagy házba, az idősek pedig visszavonultak a kicsi házba. Úgy látszik, egyelőre ez a hagyomány megszakad, így a kicsi ház két helyiségéből egyiket a méhészkedéshez szüksé-

ges kellékek tárolására használják, ezért csak „édes házként” említik. A másik helyiségben Rozália tájházat rendezett be, ahol őseik hagyatékát őrzi féltő gondoskodással és szeretettel. Boldogan és készségesen mutat meg a betérő vendégeknek

minden egyes tárgyat, használati eszközt, népviseletet – a nagypapa völegényi ruháját, fapuskáját, bölcsőjét, a déd- és nagymamák keze munkáját őrző varrottásokat stb. –, és mesél ezek múltjáról, elődeink életviteléről, szokásairól.



Új evolúcióbíológiai magyarázat az ivaros szaporodás kialakulására[*]

A BBTE részéről Vincze Orsolya, a Magyar Biológiai és Ökológiai Intézet munkatársa jegyzi azt a PLOS Biology hasábjain közreadott tanulmányt, amely új perspektívát javasol az ivaros szaporodás kialakulása mögött feltételezhető evolúcióbíológiai tényezők kutatásában.

Az ivaros szaporodás kialakulása egyike az utóbbi fél évszázadban sűrűn kutatott evolúcióbíológiai problémáknak. Az eukarióták, vagyis valódi sejtmaggal rendelkező élőlények körében az ivaros szaporodás megközelítőleg 99%-os előfordulású. A jelenség azért szorul magyarázatra, mert tudjuk, hogy az ivartalan szaporodás rövid távon „kifizetődőbb”. Ezzel szemben az ivaros fajok hímjei nem képesek közvetlen módon utódokat hátrahagyni, és több ivaros faj esetében a nőstények sem. Továbbá az ivaros párzás költségeihez hozzátartozik a párválasztásra vagy udvarlásra fordított idő és energia is. Miben keresendő az oka annak, hogy az eukarióták java mégis az ivaros szaporodást választotta az evolúció során?

A tanulmány által bemutatott klasszikus evolúcióbíológiai álláspont az, hogy az ivaros szaporodás megjelenése a káros mutációkkal, parazitákkal és kórokozókval szembeni védekezést szolgálja. A tanulmány szerzői nem cáfolják ezt a feltételezést, de kiegészítik egy fontos tényezővel: felvetésük

szerint az ivaros szaporodás lehetővé teszi az élő szervezetekben az áthatható, átörökíthető daganatsejtek immunális felismerését, és így akár a velük szembeni védekezést is. Számításba véve, hogy a daganatos csalósejtek megjelenése és kolonizáló működése a gazdaszervezetben jó eséllyel lehet halálos kimenetelű, a kutatók felvetése magyarázatot adhatna arra is, hogy „költségesége” ellenére miért szaporodik ivaroson a többsejtű élőlények jelentős része. Az ivartalanul – osztódással, hasadással, bimbózással, spórázással – szaporodó élőlények az anyaszervezet genomjával azonos génállományú utódokat hoznak létre. Esetükben a rosszindulatú daganatsejtek utódokra való átörökítését, átadását épp a gazdaszervezet alacsony géndiverzitása és aluszabályozott antigéndeterminánsai teszik lehetővé. Ezzel szemben az ivaros szaporodás révén létrejött utódok azzal az evolúciós előnnyel rendelkeznek, hogy génállományuk nem közvetlenül azonos a szülők genomjával. Ez csökkenti a sejtburjánzással osztódó daganatsejtek alkalmazkodásának esélyeit, illetve a szervezet számára felismerhetővé, kiszűrhetővé teszi ezeket a sejteket.

A kutatók néhány javaslatot is megfogalmaznak azzal kapcsolatban, hogy feltételezésüket milyen módszerekkel lehetne tesztelni. Kézenfekvő lenne például megvizsgálni, hogy

olyan többsejtű élőlényeknél, amelyek ivaros és ivartalan szaporodásra egyaránt képesek, az ivaros, illetve az ivartalan úton létrejött utódok milyen mértékben hajlamosak a daganatos megbetegedésre. A hidrák megfelelő tesztalanyok lennének, hiszen ivaros és ivartalan szaporodásra is képesek. A kutatók feltételezik, hogy az ivartalan úton létrejött polipok (bimbók) hajlamosabbak a tumorokra, mint a megtermékenyített petékből képződő egyedek. Az állatklónozás területéről ugyancsak hasznos adatokat lehetne gyűjteni, a daganatsejtek előfordulása valószínűsíthetően magasabb lesz azoknál a beültetett embrióknál, amelyeknek a genomja azonos az anyjukéval, szemben azokkal, amelyek az anyjukétól eltérő génállománnyal rendelkeznek.

Következésképp a kutatók azt állítják, hogy az ivaros szaporodás kialakulása azt az evolúciós időszakot jelzi, amikor az áthatható daganatos sejtcsoportok elharapóztak az első többsejtűek körében.

[*] Frederic THOMAS, Thomas MADSEN, Mathieu GI-RAUDEAU, Dorothee MISSE, Rodrigo HAMEDE, Orsolya VINCZE, Francois RENAUD, Benjamin ROCHE, Beata UJ-VARI (2019): Transmissible cancer and the evolution of sex. PLOS Biology, June 6, 2019. <https://doi.org/10.1371/journal.pbio.3000275>

A természet kalendáriuma (CCCLXXX.)

Kiss Székely Zoltán

Megtágul ismét a tömört világ. Agbogaik között egyre nagyobb darabokban őrzik a fák az eget.

A végtelenből jő a szél, szárnyán madár és holt levél, messze röpködnek a széllel – lankad a nyári verő.

Nyárvég ez még? Vagy vénasszonyok nyara? Volt már dér a mezőn, s megint perzselő dél. Elővettem a hosszú ballonkabátot, még bélést is tettem bele. S most megint nyári kis-kabátban nyúgólóm le nyakamból a vékony selyemsálat. Az őszi kikericssek rendesen várják a megporzókat, s egy-egy vadgesztenye őszi dalra kél. Sokadik virágzását mímeli a tők, csak az őszirózsák igyekeznek tartani saját belső zenéjük ritmusát. Ősz-e ez már, vagy vénasszonyok nyara? **Őszi kérdés.** Veszem kölcsön a szót Csorba Győzőtől:

Az ablakodnál ülsz, s figyelsz, vagy tán csak ülsz, nem is figyelsz – szürke ború a szívedben, hallgatod énekeit (...)

455 évvel ezelőtt, 1564. október 18-án látta meg az őszi napvilágot **Beythe András** református prédikátor, botanikus. A XVI. századi magyar tudományos élet kevés számú képviselőjének egyik, a korra jellemző tudósi életpályát magáénak mondható alakja. Nevelő volt, s udvari pap a Batthyány grófnál, miként apja is. Füveskönyve **Mélius Juhász Péter Herbarium**ának átvétele. Néhány tévedését azonban kijavította. Az 1595-ben Németújváron megjelent, **Fives-könnyű, fíveknek és fáknak nevékről, természetükről és hasznokról** címet viselő műve tulajdonképpen orvosi használatra szánt füveskönyv florisztikai feljegyzések nélkül.

103 éve, 1916. október 18-án született **Simonyi Károly** is, Egyházashaluban. Mérnök, fizikus, tudománytörténész. **Bay Zoltán** tanársegédje volt a budapesti egyetem atomfizika tanszékén, miközben kitört a második világháború. Amerikai, majd szovjet hadifogság után tért haza. Miután Bay Zoltán 1948-ban elhagyta az országot, Simonyi a műegyetem soproni karán pályázta meg sikerrel az elektrotechnikai tanszék vezetését. Néhány év múlva az akkor szerveződő Központi Fizikai Kutatóintézetbe hívták az atomfizikai osztály vezetőjének. 1956-ban a KFKI forradalmi bizottsága elnökének választották. A forradalom leverésével megtört a szépen ívelő karrier. Először az atomfizikai osztály vezetéséről, majd egyetemi tanszékének vezetéséről is lemondott. Legismertebb könyve **A fizika kultúrtörténete**. Mindkét fia mérnök lett, egyikük, ifj. **Simonyi Károly**, a Microsoft fejlesztőjeként – az ő általa képviselt magyaros logikára épül a **Word** szövegszerkesztő és az **Excel** táblázatkezelő program –, majd kétszeres úrhajósként lett ismert világszerte. Az apa 2001. október 9-én bekövetkezett halála után fia vette át helyét a világ egyik legrégebbi tudományos ismeretterjesztő folyóiratának, a **Természettudományi Közlönynek** – mai nevén **Ter-**

mészet Világának – szerkesztőbizottságában, melynek tagja **Weszely Tibor** is.

Az apa, a folyóirat akkori főszerkesztője, **Staar Gyula** által 29 évvel ezelőtt indított **Természet-Tudomány Diákpályázat** egyik megálmodója volt, s a **Természettudományos múltunk felkutatása és a kultúra egysége** díj létrehozója, melynek díjazottjai között számos marosvásárhelyi diák – s néhány saját diákom is – ott publikált először.

A **Magyar Tudományos Akadémia** megalapítása, majd egy sor tudományos társaság, egyesület és lap elindítása után egyvalami még hiányzott a magyar palettáról: a nívós ismeretterjesztő folyóirat. Ezt az igényt ismerték fel a **Természettudományi Társulat** vezetői, **Sztoczek József**, **Than Károly**, **Szily Kálmán** és **Lengyel Béla**. S 150 évvel ezelőtt Szily Kálmán szerkesztésében és beköszöntőjével 1869 januárjában megjelent a Természettudományi Közlöny első száma. A folyóirat a századfordulói számos eredeti tudományos cikket is közölt. Példának okáért Magyarországon elsőként közvetítette **Darwin** evolúcióelméletét vagy **Einstein** relativitáselméletét. A természettudományok erőteljes fejlődése és differenciálódása nyomán azonban a szakkikkek a XX. század elejétől fokozatosan átkerültek az egyes tudományágak szaklapjaiba, így a lap főprofilja a természettudományok kutatási eredményeinek népszerűsítése lett. A folyóirat máig jól szolgálja a magyarságot eredeti célkitűzésében: magyar nyelven, mindenki számára közérthetővé tette a természettudományok mindenkor legújabb eredményeit.

Sárga, piros zászlóit lengeti a cifra ősz a nap fakó tűzére, künn a tanyán is sárga tengeri és paprikák érett, piros füzére.

Hát lengessünk mi is, egy „Tiszteletem”-et e kornak, **Kosztolányi Dezső Sárga, piros zászlóit lengeti...** versének sorait kölcsönvéve.

149 évvel ezelőtt, 1870. október 18-án halt meg **Friwaldszky Imre** orvos, zoológus, botanikus. Már 15 éves korában, 1814-ben elkíserte **Kitaibel Pált**, majd **Sadler Józsefet** hegyaljai gyűjtőkirándulásain. Már ekkor felébredt az érdeklődése a természettudományok iránt. 1816-tól Pesten orvosi tanulmányokat folytatott, 1823-ban a pesti egyetemen orvosdoktor lett, de tanulmányai közben is főleg zoológiai és botanikai kutatásokat végzett. 1822-ben már a **Magyar Nemzeti Múzeum Állattárában** segédőr. Fiatalabb éveiben a botanika, később a zoológia, főleg az entomológia érdekelte. Tíz évig kutatta Magyarország rovarait és csigáit. 1833–45 között több expedíciót szervezett a Balkán faunájának kutatására. 1841-ben részt vett a Természettudományi Társaság megalapításában.

Kopasz az almafa, sárga. Leszállt az alma, kosárba.

Kaszálón ökörnnyál lebben, fakul a fű torzsa csendben.

Üres a szilvafa, árva, ágait kék égre tárja.

S hol van a szőlőhegy kincse? Elnyelte nagyhasú pince.

Mezőről hol van a boglya? Szénapadlásnak foglya.

Szilva fő az üstben, lesz már kenyérré, tésztába lekvár.



A végtelenből jő a szél

Padlásos színarany szalma: itt puhul a piros alma.

Pusztá a kert, a mező, a határ, a nyár: jaj, a nyár odavan már – jön a tél, jön a tél, de tele a kamra, a pince, a padlás tele a hiu, a magtár.

„Tele a hiu, a magtár” – végződik **Szilágyi Domokos** egyik **Ősz** című verse. (Merthogy több hasonló címűje is van.) Tele-e a magtár valóban? De nincs olyan boglya, melyre még egy szál rá ne férne.

Október első dekádjának végén, Alfred Nobel születési évfordulója előtt – 1833. október 21-én született – néhány nappal hozta nyilvánosságra a stockholmi Karolinska Intézet a Nobel-díjazottak névsorát.

A fizikai Nobel-díj bolygókutatóké lett. Egyikük a kanadai-amerikai **James Peebles** kozmológus. Az 1960-as évek közepén alkotta meg ősrobbanásmodelljét, ami a csaknem 14 milliárd évvel ezelőtti első pillanatoktól írja le az univerzumot. Azóta a világegyetem tágul, növekszik és lehűlőben van. A másik kettő svájci csillagász: **Michel Mayor** és **Didier Queloz**. Ők 1995. október 6-án jelentették be, hogy felfedezték az első exobolygót. Ismert számuk ma már több százra tehető. Ez a felfedezés gyökeresen átalakította az univerzummal kapcsolatos gondolkodásunkat, s a nagy sejtést, hogy nem vagyunk egyedüli értelmes lények a világegyetemben, hogy másutt is kialakulhatott élet, támasztja alá.

Szivárványlító tévhit-e ez csupán, vagy valóság? Bizonyosságát talán sohasem fogja átélni az emberiség.

Szivárványlító bánat földre költözött. Tarló ősze szállnak birkanyáj kódok.

Dér dereng, halálos, dermedi fürgeteg hódítja a várost, erjedt földeket.

Már a tél villámlik láthatatlanul. Hallgat a világ, míg tavaszul tanul.

Szilágyi Domokos másik **Ősz** című versével búcsúzza, maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2019-ben, 467 évvel Eger megvédése után



Sárga, piros zászlóit lengeti a cifra ősz a nap fakó tűzére

Rapa Nui, avagy a Húsvét-sziget

Fodor Lajos

Ha egy maroknyi embert megkérdezzük, mit tudnak a Húsvét-szigetről, illetve Polinéziáról, valószínűleg annyi választ kapunk, ahány személyt kérdezzük meg. Ha azonban azt kérdezzük, hányan értenek egyet azzal, hogy a Húsvét-sziget, illetve Polinézia egzotikus, szinte elérhetetlenül távoli hely,

képen „utazni”, gondoltam, megosztom az élményeinket, talán mások is szeretik a térképen utazást, más megoldás híján.

A perui Callao kikötőből idültünk, egy napra megálltunk a Nazca-sivatagban a Ballesas Nemzeti Parkot (a Világörökség része) meglátogatni, és utána ötnapi hajózás után megérkeztünk a Húsvét-szigetre, vagy ahogy a helybeliek

get egyetlen városába. A sziget vulkanikus eredetű, a két végén egy-egy kihalt vulkán, az egyik 370 m magas. A sziget dombos, és szubtrópusi ághajlatú. Mint ilyen, a növényzet buja, a virágok élénk színűek és változatosak. A sziget Chiléhez tartozik, de néprajzilag már Polinézia, annak a legkeletibb része; kicsi, mintegy 165 km², és 6.000 lakosa van.



akkor bizonyára sokan egyetértenek. A Húsvét-sziget esetében talán még az is közrejátszik, hogy szinte semmi lényeges, ami vele kapcsolatos, nincs teljesen tisztázva. Mert nem lehet pontosan tudni, hogyan jutottak az őslakók oda, miért és hogyan építették hatalmas szobraikat, vagy hogyan szállították őket a sziget egyik részéből a másikba. És nem utolsósorban, hogyan tudtak egy viruló paradicsomot pár száz év alatt teljesen tönkretenni, a fákat szinte teljesen kiirtani. Hogy hol ta-

nevezik: Rapa Nui szigetre. Igen, elég messze van mindentől, egyike a legelszigeteltebb lakott helyeknek. A legközelebbi lakott szárazföld, a Pitcairn-szigetek 2.100 km-re, míg Dél-Amerika partja 3.600 km-re van. Lévén a part melletti víz elég sekély, a mentőcsónakokkal vittek partra. Míg a hajón voltunk, a 10. emeleti szobánkból az óceán csendesnek tűnt, de mikor leértünk a mentőcsónakokhoz, kiderült, hogy tévedtünk, mivel 1,5-2 m-es hullámok vártak, és emelget-



lálkoztam először a Húsvét-szigetel, már nem emlékszem pontosan. Talán a Világjárók sorozatban vagy Thor Heyerdahl egyik könyvében. Polinéziáról ellenben biztos vagyok: Maugham Az ördög sarkantyúja elbeszélésében olvastam először róla.

Az idény szabadságot egy hajóúton töltöttük a kettő között, s mivel gyermekkoromban szerettem a tér-

ték a mentőcsónakot. Mondanom sem kell, hogy nem volt könnyű dolgunk akkor lépni a csónakba, mikor a mentőcsónak és a hajó egy magasságban van. Szerencsére négy ügyes matróz is segített, különben nem sikerült volna. Elfelejtettem megemlíteni, hogy az átlagéletkor úgy 70 év körül volt.

Vagy 10 perc után szerencsésen megérkeztünk Hanga Roába, a szí-

Felszálltunk a várakozó buszok egyikére, és máris indultunk utunk első állomására, a Tahainak nevezett helyre. Közel van a városhoz, gyalog is el lehet jutni ide vagy 10-15 perc alatt. Itt láttuk az első szobrokat (moai), három talapzaton (ahu) sorakoznak: Ahu Vai Uri, Ahu Tahai és Ahu Ko Te Riku. Az utolsónak kalapja és fehér szeme van.

És persze ahol turisták vannak, a helybeliek igyekeznek üzletet csinálni és eladni valamit nekik.

Hanga Roa kisváros, a házak kicsik vagy picik, és általában élénk színűre vannak festve. Az út nagy része köves, buszunk nyomában szállt a rozsdabarna por. Indultunk is tovább, mert időnk rövid volt, és még sok volt a látnivaló. Következő megállónk, a Rano Raraku, a sziget keleti, ellenkező oldalán található.

A vulkanikus dombon találták a legmegfelelőbb köveket szobraik faragására. Ma sincs egyértelműen elfogadott elmélet, hogy miért is készítették ezeket a szobrokat, és főleg hogyan szállították a sziget különböző részeire. A helyen 397 moai található a faragás különböző stádiumában. Méretük változik, súlyuk 80 t körül mozog, a legnagyobb 240 t körül van. Nagy részüknek csak a feje látszik, a szobor háromnegyede a földbe van elásva. Ha elgondoljuk, hogy fémszerszámaik nem voltak, csak éles obszidiánkövekkel faragtak, még nehezebb elképzelni, hogyan alkották őket.

Egy másik rejtély, hogy hogyan szállították a szobrokat mintegy 20 km-re a sziget keleti részébe. Az egyik elmélet szerint az akkor még



bőségben levő pálmák törzsét használták görgőként, s ez okozta aztán a sziget vesztét, mert kipusztították az összes pálmát.

A következő megállónk Ahu Tongariki volt, a közelben, az óceán partján, talán ez a legjellemzőbb képviselője a Rapa Nui kőfaragó kultúrájának. Egy 220 m-es talapza-

Nagyjából körbeutaztuk a szigetet, az utak elég gyengék, de teherforgalom nem létezik, a turistáknak pedig megfelelnek a jelenlegi utak. Egyszer-egyszer hatalmas, sárgás felhő jelzi, ahol egy-egy busz elhaladt, de a legnagyobb forgalmi veszélyt a vadlovak jelentik. Sok van, és nagyon kiszámíthatatlanok.



Lakóházak és árusok

ton 15 hatalmas szobor ékeskedik. Ezek is a szárazföld felé néznek, hogy megvédjék az otlakókat a rossz szellemektől.

Utolsó megállónk az Anakena Beach volt a sziget északi partján, ahol valószínűleg a bennszülöttek szálltak partra, mikor először a szigetre érkeztek. Jelenleg kellemes fürdőtelep, sok pálmával, melyeket Tahitiből importáltak a '60-as évek elején.

Megművelt területet nem láttam, mindent Chiléből szállítanak ide.

A bűnözés szintje alacsony a szigeten, de azért van egy börtön, ami látogatható. Mivel a szigeten a középiskolánál magasabb szintű iskola nem létezik, a helybeliek elnevezték a börtönt egyetemnek. Mert ha valaki megkérdezi, hol van a fiad, jobban hangzik, ha azt monddod, hogy az egyetemen van, mint a börtönben.



Ahu Vai Uri, Ahu Tahai



Ahu Nau Nau Anakena



Ahu Tongariki

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 870.

BIZONY	AZ EGYIK SZÁRZALAT	...MADRID (FOCIKLUB)	KÁTRÁNY-DARABI	EGYESÜLET	
2.	ALPESI EMLŐS			Z	
JAPÁN TEAHÁZI TÁRSALGÓNÓ	3.		ANTONOV GÉPE	VILLAMOS (ANGOL)	RÖVID KÖSZÖNÉS
			GERMÁN FŐISTEN		DISZCIPLÍNA
TAKARMÁNY-VEREM			IZOM-SZALAG	Ö	R
FRANCIA RT. A VÖLGYBE				GYŰRÖDÉS	
		4.		GÖRÖG BETŰ	
	LIBIKÓKA KÖZÉPEN BEADI				CSAKHOGY VEGYŰLET-TÍPUS
NEMESGÁZ			EME PÁRJA		FIZIKAI ERŐ JELE
			FEHÉROROSZ-O. NOB-JELE		RÓMAI 45
VUK APJA			KESERV		ÖSSZE-VISSZA VERI
AZ UDVARRA			GYŰMÖLCS-HÚS		HEG
				GLACIÁLIS TAVACSKA	
	...MIKLÓS (ÉPÍTÉS) A LÁBAIHOZ			MAGYARO. VÁROS	
1.					GOMBA BELSEJE!
					EURÓPAI BELTENGÉR
IZRAELI LÉGICÉG			SZALONNÁT FÓZÓ		
			ZAVARTAN JÁRI		
MÁZSÁL			CÉGFORMA		VASÚT TARTOZÉKA
					KÁDÁR... (BALLADA)
CSÓSZ			FÉMHUZAL		
	MASZATOL				A GODA PÁRATLAN!
		A			...BASINGER (SZÍNÉSZNŐ)
MOTIVÁCIÓ		A TETEJÉRE		HEVENY	
		BOCIHANG		PUHAFÉM	
ELŐTAG: VÉR			ÚJ-ZÉLANDI ALAGÚT		
			ORVOSNÁL MONDJUK		
KILYÉN LEVENTE	A				MOLEKULA-TÖMEG JELE

Az OKTÓBERI ÉVFORDULÓK (1.)

című pályázat nyertesei:

Mezei Sándor,
Marosvásárhely, Béke u.

Makkai Irma,
Marosvásárhely, Páring u.

A pályázati rejtvény megfejtése:

RADNÓTFÁY; GUBITZ; GANDHI; KHERNDL;
LÖNHART; ZECHMEISTER; ANDERKÓ

Kérjük a nyerteseket,
vegyék fel a kapcsolatot Borbély Ernővel
a 0742-828-647-es telefonszámon.

Megfejtések

az október 11-i számból:

Ikrek:
Koldusok

Skandi:
Még nem, várom, hogy felszáradjon a kő.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI SZELVÉNY	OKTÓBERI ÉVFORDULÓK (3.)									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
F	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58
Y	C	N	B	N						

VÍZSZINTES: 1. Orvos, tanár, MTA lev. tag, 100 éve hunyt el (Árpád). 6. Olasz festő, 550 éve halt meg (Fra Filippo). 10. Baracs szerelme. 11. Nobel-díjas vegyész (György). 13. Festő, 150 éve született (Lajos). 18. Attól kezdve! 19. Ellen (görög). 20. Női név vagy autópálya. 21. Rendőr. 23. Lett sakkozó (Mihail). 25. A tejből marad vissza. 26. Szétadó. 27. ...-mozog (fészkelődik). 28. É-K-európai népcsoport. 30. 476-ig tartott. 32. Skálahang. 33. Kar (angol). 35. Ifjúsági írók (Ferenc). 37. Latin költő (VI. sz.). 39. Folyadék. 40. Magyar Optikai Művek (röv.). 41. Állóvíz. 43. Kung-fus színész (Bruce). 44. Utálat. 46. Erdélyi költő, 100 éve halt meg (Aladár). 48. Kihalt futómadár. 50. Kedves (angol). 51. Zeusz egyik kedvese. 52. Opus (röv.). 53. Francia férfinév. 54. Politikus, történész, MTA-tag, 200 éve született (Antal, gróf). 55. Agrárpolitikai író, 150 éve született (Dénes).

FÜGGŐLEGES: 1. A bróm és az ittrium vegyjele. 2. Rövid sánc a sakkban. 3. Vízépítő mérnök, 200 éve született (Márton). 4. József A. verse. 5. Madridi lap. 7. Töltött atom. 8. Szerzetes, biológus, MTA lev. tag, 100 éve hunyt el (Bonifác Ferenc). 9. Köszönés. 12. Alt énekesnő, 150 éve született (Laura). 13. Költő, MTA-tag, 175 éve hunyt el (Sándor). 14. Német női név. 15. Újdonság. 16. Erős pamutfonal (német). 17. Magas növény. 19. Az arany vegyjele. 21. Állati eredetű élelmiszer. 22. Ravaszdi. 24. Előtag: levegő. 26. Nehézfém. 27. Dies ... (a harag napja). 29. Szerelmemisten. 31. Párizsi repülőter. 34. ... forint (régipénz). 36. Viszályistennő. 38. Lugos folyója. 40. XVI. sz. rabló nemes (László). 42. Van esze. 45. Német, osztrák és zambiai autójel. 46. Angol férfinév. 47. A máj váladéka. 49. Francia terrorszervezet volt. 51. Szintén. 53. Féljegy!

L.N.J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket október 31-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők – két személy – egy-egy könyvet nyerhetnek. A pályázati szelvényt kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani. (Egy borítékban csak egy pályázati szelvény szerepelhet.)

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvastva egy híres magyar népmese címét kapjuk. Könnyítésként egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Csóvás égitest – Drukker, szurkoló. 7. Rönkdarab! – A jód és a bór vegyjele. 8. Száraz lombszönyeg – Magyarországi megye. 9. Menyasszony – Perc törtérete! 11. Teória, elmélet – Bíróügyi ügy. 12. Katonai tömb – Japán szórakoztató hölgy. 14. Patás állat – Null-null. 15. Készítmény, gyártmány – Kövecske. 18. Huszárparancs – Sajtó, satu. 19. Alarm – Konyhakerti növény. 22. Becézett férfinév – Egyik szögfüggvény, rövidítve. 23. Dózis – Adósságot megad. 25. Közterület – Spanyol, ománi és belga gépkocsijelzés. 27. Tengeri hal – Páros gallér! 28. Őszi eső jelzője – Királyi szék. 30. E nap – Lécvégek! 31. Nett, csinos – Zaklat, provokál.

FÜGGŐLEGES: 1. Zajlik a jég – Odú, vajat. 2. Ólomgolyó – Sűrített takarmány. 3. Rőt vad – Boka egyenmű hangzó. 4. Részese! – Kissé szenved! 5. Gombafajta – Szívélyes karolás. 6. Szöglet – Doktor. 10. Magyar költő volt (Kisfaludy) – Nagyon kicsi mennyiségű folyadék. 13. Ottani helyről, afelől – Dedó. 16. Hivatali helyiség – Terjedelem. 17. Frufru – Nyolctagú zenekar. 20. Ógörög piactér – Évad, szezon. 21. Romhalmaz – Heccel, megtréfál. 24. Redőny – Kedvelt gyümölcsféle. 26. Széptevés – Vállalatok értékelésére használt jövedelmezőségi mutató. 29. Sürgetőszócse – Csendsben sűg!

Koncz Erzsébet

1	2	3	4	5	6
7		8			
9	10	11			
12		13	14		
15		16			
17	18				
19	20			21	
22		23		24	
25	26	27			
28		29	30		
31					

1	2	3	4	5	6
7		8			
9	10	11			
12		13	14		
15		16			
17	18	R			
19	20			21	
22		23		24	
25	26	27			
28		29	30		
31					

KOBÁK KÖNYVESBOLT



Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

IX. innovációs konferencia az országos sztómaellátásról

A sztomás páciensek életminőségének javítása folyamatos kihívás a szakemberek számára

A sztomás páciensek életminőségének javítása folyamatos kihívás a szakemberek számára témájú egészségügyi konferencia egyik legfontosabb célkitűzése a sztomás betegek gondozása a legújabb nemzetközi szabványoknak megfelelően, a szakemberek segítségével, a legújabb szakmai fejlemények szerint.

A konferenciát a Health Events szervezi a marosvásárhelyi George Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetemen partnerségben.

A rendezvény főtámogatója az OrtoProfil cég, a konferencia résztvevői 15 kreditpontot kapnak a folyamatos egészségügyi nevelés terén szerzett ismeretekért a Romániai Bábák és Egészségügyi Asszisztensek Rendjétől (OAMMR). Az esemény október 17-e és 20-a között zajlik a szovátai Danubius Hotelben, melyen több mint 200 egészségügyi asszisztens vesz részt.

Az október 18-ai tudományos ülészakot Vasile Ciurchea, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár elnöke nyitja meg. A résztvevők neves romániai és külföldi előadóktól tanulhatják el a sztomás páciensek terápiai kezelésének újdonságait: sztómaellátás, sztomaterápiás innovációk és ha-

sonló témák kerülnek bemutatásra. Az elméleti rész mellett a jelenlevők workshopokon próbálhatják ki a tanult technikákat. Olyan szakemberek segédkeznek ebben, akik nagy tapasztalattal rendelkeznek a sztómaellátás terén, figyelembe véve a páciens számára megfelelő gyógyászati segédeszköz (sztómazacsok) felismerését, valamint a szükséges kiegészítő termékek kiválasztását annak érdekében, hogy megakadályozzák a műtét utáni komplikációkat.

„Érdeemes tudni, hogy nem csupán az orvostechnikai eszközök importőrei vagyunk. Az OrtoProfil a kezdetektől fogva figyelmet szentelt a sztóma megfelelő protézisálásának, valamint a különféle kiegészítők használatának. 1996 óta támogatunk különféle kurzusokat, konferenciákat és egyéb orvosi eseményeket, melyek segítségével igyekszünk a legújabb innovációkat bemutatni a romániai orvosok, egészségügyi asszisztensek számára, a legmodernebb európai standardok szerint” – jelentette ki dr. Boga Ferenc, az OrtoProfil vezérigazgatója.

A konferencián mutatják be az országban először a nagy-britanniai Welland Medical gyártó Aurum termékcsaládját, egy olyan sztómarendszert, amely a

Hyperflex ragasztó mellett manukamézet is tartalmaz. A Welland Medical cég innovativitásáról ismert, kutatói évente olyan új alkotóelemeket fedeznek fel, melyek segítenek a sztómarendszer által okozott komplikációkat, illetve a perisztomális bőrproblémákat csökkenteni. Az Aurum termékcsalád gyerekek és felnőttek esetében is alkalmazható, és a karimájánál található manukaméz miatt különbözik a többi hasonló sztómazacsoktól. Kutatások szerint a manukaméz erős antibakteriális, gyulladásgátló és sebgyógyító tulajdonságokkal rendelkezik, nagyban csökkentve a műtét utáni komplikációk kialakulását. A mézet a kizárólag Új-Zélandon és Ausztráliában honos manukavirág nektárjából nyerik.

Az OrtoProfil a Welland Medical cég hivatalos importőre.

„Az OrtoProfil cég úgy véli, hogy az Aurum termékcsalád rengeteg előnnyel szolgál a páciensek számára, hiszen remek alternatívát kínál hatékony protézisrendszer formájában. Célunk az, hogy a legújabb innovációkat kínáljuk a sztomás betegek számára, az életminőségük javítása érdekében” – szögezte le dr. Adriana Bokor, az OrtoProfil medikális igazgatója.

Őszi nagytakarítás

Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala szervezésében a 2019. október 21. – november 23. közötti időszakban lesz az általános őszi nagytakarítás. Az október 21–26. közötti hét utcabeosztása:

Október 21.: Északi, Prahova, Liget, Homoród, Szamóca, Orgona, L. Ny. Tolsztoj, 1989. December 22., Székely Vértanúk, Bükkös, C. R. Vivu, Aszталos, Hajnalcsillag, Béke, G. Coşbuc (Tavirózsa), Építők, Gyöngyvirág utcák;

Október 22.: N. Grigorescu, Kosárdomb sétány, Gh. Marinescu, új kórház parkja, Köcsög, Cserjés, Argeş, D. Cantemir, C. Ciugudean, I. Dumitrache, Keleti, Ioan Bob, Ştefan Rusu, Teleki Sámuel, Trébely utcák;

Október 23.: Nagyerdő köz, Nagyerdő, Fülemüle, Nyár, Körösi Csoma Sándor, H. Coandă, Gábor Áron, Petry Ádám, Szegfű, Somostető utcák;

Október 24.: M. Viteazu, Kollégium, N. Iorga, Vár sétány, Ana Ipătescu, Mogyorós, Nagy Pál, Szarvas, Szebenihavasok, Bazsaróza, V. Babeş, A. Şaguna, Azuga, Cosmin utcák;

Október 25.: Maroshévíz, Avram Iancu, Régi kórház, Palás köz, Visó, Posta, Köztársaság park, Aranyos, Köztársaság, Mărăşesti tér, Mărăşti, Motru, A. Vlahuţă, December 30., Küküllő utcák;

Október 26.: Villanytelep, sportcsarnok környéke, Mátyás király tér, Malom, Arany János, Tamás Ernő, Cloşca, Cuza Vodă, Bolgár tér, Győzelem tér, Tusnád, Ifjúság, Városháza, G. Enescu, Színház tér, Rózsák tere, Petőfi Sándor tér, Forradalom utcák.

Kérjük a magánházak tulajdonosait és a tulajdonosi társulásokat, hogy takarítsák ki az ingatlanokat, valamint az ezekhez tartozó területet és zöldövezetet. A hulladékot helyezték ki a járdaszélre (kupacokban, kivéve az építkezésből/bontásból származó hulladékot), a szállítóeszközök számára könnyen megközelíthető helyre, a meghirdetett dátum előtti napon. A fakorona-alakításból származó ágakat külön kell tenni, ellenkező esetben ezt nem szállítják el. A hulladékot a meghirdetett program szerinti napon szállítják el minden utcából.

A kijelölt időpont után kihelyezett szemetet csak a köztisztasági vállalat (Salubriserv Rt.) benyújtott előzetes megrendelés alapján szállítják el, az érintetteket pedig megbírságotólják.

Kivételes esetekben (időjárás, objektív okok miatt eltérés a meghirdetett programtól stb.) a program változhat.

Moldovan Florian mérnök, ADP-igazgató

NEVEZÉSI HATÁRIDŐ: 2019. NOV. 4. WWW.BOD.COMMUNITAS.RO

3-4 FŐS, IX-XIII. OSZTÁLYOS DIÁKOKBÓL ÁLLÓ CSAPATOK JELENTKEZÉSÉT VÁRJUK

A NEVEZÉS DÁTUMÁIG

IO. ORSZÁGOS SZINTŰ VETÉLKEDŐ

10. öles diákok

ÖRÖKSÉGÜNK A FÖLD

A LEGJOBB CSAPATOK NYÁRI ÉLHÉNYTÁBOROZÁST NYERNEK A

DUNA-DELTÁBA

SZERVEZŐK:

SPONSOROK:

LAM, hiteles megoldások!

LAM
MICKOCREDIT-MIKROHITEL

tel.: 0265-220-099
www.lammikrohitel.ro

Síremlékek minőségi gránitból

Marosvásárhely, Gát utca 9 szám

Nyitvatartás: hétköznap 8 - 16

Tel: 0723 524 737

5520 LEI

Az ár nem tartalmazza a kivitelezési munkálatok díját.

ABSOLUT GRANIT
Síremlékek Minőségi Gránitból

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0265/266-425, 0265/511-439, 0745-379-638. (sz.-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0265/266-425, 0265/511-439, 0745-379-638. (sz.-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (20875-I)

TEASÜTEMÉNYEK KÉSZÍTÉSÉRE SZEMÉLYEKET alkalmazunk. Tel. 0745-668-883. (21608-I)

HENI MED CENTER – Ingyenes orvosi kivizsgálás küldőpapírral: reumatológia (gerincfájás, térd-, váll- és csípőpanaszok); belgyógyászat. **Kedvezményes árak:** bőrgyógyászat; neurológia; ultrahangos kivizsgálás; allergológia; immunológia; doppleres ultrahangvizsgálat. Tel.: 0770-310-944. Cím: Pr. Dr. Ghe. Marinescu u. 47/3. szám (November 7.). (64091-I)

A TIMKO PÉKSÉG alkalmaz MUNKÁSOKAT a pékségbe, ELÁRUSÍTÓKAT és BETEGNYUGDÍJASOKAT (3-as fokozatú). Tel. 0756-128-310, 0756-128-313. (64068-I)

SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLÓ, KÜLSŐ REDŐNY, SZÜNYOGHÁLÓ, PÁRKÁNYOK SZERELÉSE. Tel. 0744-504-536. (64124)

TERMOPÁN NYÍLÁSZÁRÓK, VASAJTÓK, SZALAGFÜGGÖNYÖK JAVÍTÁSA ÉS BEÁLLÍTÁSA. Tel. 0744-504-536. (64124)

VARRODA VARRÓNÖKET keres. Tel. 0742-298-872. (21576)

AUTÓFESTŐT alkalmazunk teljes munkaidővel. Bérezés 3000 lejtől + teljesítmény függvényében. Tel. 0722-567-401. (-I)

A PC HOUSE MUNKATÁRSÁKAT alkalmaz. Ha érdekel a számítástechnika, és szeretnél a tesztelőcsapatunk tagja lenni, jelentkezz most! Az átlagosnál magasabb kereseti lehetőség! Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre, vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon. (sz.-I)

Az ALFACONSTRUCT KFT. alkalmaz tapasztalattal rendelkező KOTRÓGÉPKEZELŐ MUNKÁST (exkavátorra). Érdeklődni a cég székhelyén, a Depozítor utca 20. szám alatt. Tel. 0365/430-455, 8-16 óra között. (21655)

GYERMEKPÉNZ- és ADÓ-VISSZAIGÉNYLÉS Németországból, Ausztriából és Hollandiából. UNIONTAX iroda, Marosvásárhely, Predeal utca 10. sz. Tel. 0773-372-571. (21658-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

JÓKÍVÁNSÁG



A székelyvajai születésű MENYHÁRT KLÁRA marosvásárhelyi lakosnak 91. születésnapja alkalmából jó egészséget és még hosszú életet kíván fia, Márton és családja. (-)

ADÁSVÉTEL

ELADÓ 15 véka dió, 2018–2019-es termés. Tel. 0365/808-091. (18/4863)

ELADÓ hidegen sajtolt tökmagolaj, héjatlan tökmag, kukoricafejtő gép. Tel. 0747-480-255, 0746-090-353. (sz.-I)

ELADÓ: sok szőlő, tévé, rádió, varrógép, ajtók, többféle bútordarab, lemezek, órák, csergeterítő, porszívó, többféle nagy és kicsi edény, 15 db bárnybőr, sok baba, kerékpár, szőnyegek, Thonet-székek, fából kiságy, sok tűzifa, szép sarokkanapé, régiségek, ezenkívül sok egyéb, minden olcsón. Csere is érdekel. Tel. 0265/242-342. (2/4193)

ELADÓ pianó zongora. Tel. 0770-663-556. (9/4810-I)

GYALUPAD és szerszámok eladók. Tel. 0743-135-225. (4770)

SZŐLŐPRÉST vásárolok. Tel. 0365/446-207. (1/4871-I)

ELADÓ hűtőszekrény, Albalux 11 mosógép, színes televízió. Tel. 0365/738-366. (4/4875)

ELADÓK demizsonok (50, 10, 5, 3 l), PVC-hordók. Tel. 0365/448-371. (12/4899)

ELADÓ szőlő, 1 lej/kg, leszedéssel. Tel. 0265/316-315. (14/4901)

LAKÁS

ELADÓ 2 szobás tömbházlakás a Tudorban. Tel. 0745-328-877, 0752-233-850. (4772)

VÁSÁROLNÉK magánházat, esetleg 3 szobás tömbházlakást Marosvásárhelyen. Tel. 0755-022-719. (8/4152-I)

ÉLETJÁRADÉKKAL lakást vásárolnék. Tel. 0746-271-498. (8/4152-I)

KIADÓ kétszobás tömbházlakás az orvosi egyetem közelében két egyetemista lánynak. Tel. 0742-523-072. (4728-I)

KIADÓ kétszobás lakás az orvosi egyetem közelében. Tel. 0756-044-022. (4756-I)

ELADÓ felújított 25 m²-es főtéri lakás – közös udvar, pince, külön hőközpont, víz-, gáz-, villanyóra. Tel. 0745-970-073. (12/4335-I)

ELADÓ 3 szobás, I. emeleti téglatömbházlakás a Kövesdomb negyedben, a Parângului utcában, saját hőközpont, terasz, pince. Irányár: 75.000 euró. Tel. 00-36-30-247-0021. (8/4852-I)

MISSISSIPPI SZŐNYEGMOSÓ

Szőnyegmosás, -szárítás professzionális módon. Rögzített padlószőnyeg mosása helyszíni kiszállással. Kanapé-, ülogarnitúra-tisztítás. Rendelésért és egyéb információkért hívja bizalommal a 0799-998-899-es telefonszámot. (sz.-I)

A MAROS MEGYEI POSTAHIVATAL alkalmaz személyzetet Nyáradkarácsonba és Havadtőre. Bővebb információ a 0265/224-300-as telefonszámon vagy a www.posta-romana.ro weboldalon a Cariere címszónál. (sz.-I)

ELADÓ nagyon jó minőségű tűzifa készen házhoz szállítva (akác, gyertyán, bükk). Tel. 0757-900-616. (sz.-I)

KIADÓ másfél szobás, bútorozatlan garzon a Kárpátok sétányon. Tel. 0749-425-152. (6/4877-I)

SÜRGŐSEN tömbházlakást vásárolok. Tel. 0745-423-310. (10/4897-I)

ELADÓ I. emeleti tömbházlakás a Tudorban, 47.000 euró. Tel. 0737-797-975. (10/4897-I)

ELADÓ 2 szobás tömbházlakás az orvosi egyetemhez közel, 49.000 euró. Tel. 0737-797-975. (10/4897-I)

ELADÓ földszinti, 50 m²-es, 2 szobás téglatömbházlakás. Ára: 40.800 euró. Tel. 0746-668-639. (1/4887-I)

ELADÓ a Szabadság utcában 2 szobás, VII. emeleti lakás, felújítást igényel. Ára: 38.500 euró, alkudható. Érdeklődni naponta 16-21 óra között a 0770-270-962-es telefonszámon. (21/4909-I)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat. Tel. 0265/218-321, 0744-121-714, 0766-214-586. (14/4654)

FÉMSZERKEZETI MUNKÁT vállalok: kapu, garázsajtó, ablakrács stb. Tel. 0744-966-747. (21642-I)

INGYENES ENDOKRINOLÓGIAI VIZSGÁLAT. Laborvizsgálat, ultrahangos csontszűrés. Időpontkérés a 0265/311-771-es telefonszámon. (2/4600-I)

ÉPÍTŐCÉG 15%-os kedvezménnyel vállal háztetőkészítést, tetőfedést Lindab cserépből, tetőszigetelést, cserépforgatást, külső és belső munkálatokat, javítást, kerítés- és kapukészítést, bontást is. Tel. 0770-621-920. (3/4839-I)

VÁLLALUNK bádogosmunkát, tetőkészítést, bármilyen javítást. Tel. 0757-831-459. (9/4674)

VÁLLALUNK: tetőjavítást, cserépforgatást, csatornakészítést, csatornajatást, bádogosmunkát. Tel. 0751-688-336. (8/4554-I)

FUVART, bútorhordást vállalunk személyeztetten, külföldre is. Tel. 0749-543-104. (7/3460-I)

AUTOMATA MOSÓGÉPEK, MOSOGATÓGÉPEK, mikrohullámú sütők, porszívók, főzőlapok, sütők javítását vállaljuk az ügyfél lakásán, bárhol Maros megyében. Kelemen szerviz. Tel. 0265/243-294, 0745-560-992. (4414-I)

VÁLLALOK szobafestést, mázolás, padló- és falcsempelerakást, lépcsőházfestést. Tel. 0746-552-473 (1/4836)

A BMC Criscom Kft. tetőjavítást vállal. (Együttműködünk a Bilkával.) Tel. 0758-198-501, 0747-816-052. (20/4822)

KISEBB tetőjavítást vállalunk, a saját anyagunkkal és a kliens anyagával is dolgozunk. Tel. 0745-534-239, 0747-816-052. (21/4823-I)

TETŐJAVÍTÁST, tetőfelújítást és bármilyen más munkát vállalunk. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0744-906-289, Jani. (12/4813-I)

VÁLLALUNK tetőkészítést cserépből vagy lemezből, famunkát stb. 15% kedvezmény nyugdíjasoknak. Tel. 0758-639-258, Csaba. (11/4812-I)

VÁLLALUNK tetőfedést, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0744-227-906, János. (17/4818-I)

20% ŐSZI KEDVEZMÉNY tetőjavításra és más munkálatokra. Tel. 0743-512-168. (4789)

TETŐFEDŐ bádogosok, vállalunk tetőkészítést lemezből és más anyagból, szigetelést, terasz készítést, bármilyen munkát, 15% kedvezménnyel. Tel. 0748-669-239, Mihály. (4479-I)

TETŐFEDŐ ácsmeister új tető készítését vállalja cseréppel, hullámlemezrel, valamint cserépforgatást, felújítást. Tel. 0747-784-020. (4725)

MOSÓGÉPEKET és hűtőszekrényeket javítok. Tel. 0755-825-502. (10/4854-I)

VÁLLALUNK vízszigetelést, régi tetők javítását és más munkát. Tel. 0736-045-781. (23/4825)

VÁLLALUNK: tetőkészítést, tetőjavítást, csatornakészítést, csatornajatást, bármilyen szigetelést, festést, kerítéskészítést akármilyen anyagból. Tel. 0759-467-356. (5/4849)

FESTÉS, padló- és falcsemperakás, vakolás és szigetelés. Tel. 0752-488-962. (22/4824)

PARKETTCSISZOLÁST vállalok. Tel. 0747-346-252. (8/7894-I)



MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alaphoz származó összeggel **ártámogatott (ingyenes)** orvosi analízisek elvégzésére! Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7–19 óra között, valamint szombaton 8–13 óra között.

Várjuk Önöket!

KLARA gyógyító és javasasszony a legerősebb szerekkel, a legnagyobb gyógyító erővel, a leghatásosabb gyógyírekkel segít Önnek. Feloldja a kötéseket és az átkot, segít impotencia, alkoholizmus, epilepszia, psoriasis, depresszió esetén, kibékíti a szétvált családokat, cégeket ment meg a csődtől, sikert visz a házhoz és nyereséggé teszi a vállalkozást. 100%-osan garantálja, hogy megoldja a hozzá fordulóknak problémáját.

Köszönetnyilvánítások: Corina Ákosfalváról köszöni Klara asszonynak, hogy ismét együtt lehet férjével 3 évnyi távollét után; András Marosvásárhelyről hálás, mert ismét sikeres a magánélete és vállalkozása; Erika Régenből köszöni, hogy Klara asszony segítségével megszabadult a kötéstől, az átoktól és sikeresen férjhez ment; Gyöngyi Marosvásárhelyről hálás, mert megszabadult a depressziótól, élete rendbe jött; János Dicsőből köszöni, hogy kigyógyult az alkoholizmusból; Margitnak Gyergyóban sikeres lett a vállalkozása; Mariana és András hálásak, mert gyermekük született; Márton Ákosfalváról az alkoholizmusból és az impotenciából gyógyult ki a segítségével; Erzsébet hálás, mert újra együtt van kedvesével; Mihály Koronkában kigyógyult az epilepsziából és az étvágytalanságból. Akinek problémája van, hívja bizalommal Klara javasasszonyt. Tel. 0755-270-381. (Fizetett hirdetés: mp.)



KÖZÉPKORÚ, független, románul-magyarul beszélő, teljes foglalkoztatású háztartásbeli nőt alkalmazok. Szállás biztosítva. Jelentkezni a 0749-885-794-es telefonszámon. (sz.)

ELVESZETT

ELVESZETTETTEM Tamás Beáta névre szóló könyvtári belépőmet. Semmisnek nyilvánítom. (9/7896)

MEGEMLÉKEZÉS

Elment tőlünk, mint a lenyugvó nap, de szívünkben él, és örökre megmarad.

Soha nem feledünk, Anya!

Október 20-án múltik egy év, mióta drága édesanyám, **MÁTYÁS MARGIT** elköltözött tőlünk.

Szívünkben örök fájdalommal gondolunk rá. Egyetlen vigaszunk a viszontlátás reményéből fakad. Lánya, Hajni, unokája, Áronka. Nyugodj békében, Mama! (16/4860-I)

Fájó szívvel emlékezünk október 18-án **FERENCZI FERENCRE** halálának negyedik évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Isten nyugtassa békében! Felesége, leánya és két unokája. (4780-I)

Szomorú szívvel emlékezünk a nyáradtói **LUDASI SÁNDORRA** halálának első évfordulóján. Emlékét örökre megőrizzük. Nyugodjál békében! Emlékét őrzi felesége, Juliska, fia, Ferenc és neje, Enikő, valamint két unokája: Kati és Zoli. (4755)

Hirtelen halálad megtörte szívemet, rideg, üres nélkül az életem. Veled együtt volt teljes az élet, de te elmentél, magaddal vitted minden örömet. A búcsú nélküli elválás szívtörő emlékével gondolkodok rád.

Szívemnek örök fájdalommal emlékezem a drága jó férjre, a gyergyóremetei születésű **BURJÁN LAJOSRA** halálának 5. évfordulóján. Szép emléket örökké bánatos szívembe zárom egy életen át. Szomorú özvegyed, Judit, valamint a rokonság. (26/1829-I)

„Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek, Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.”
Szomorú szívvel búcsúzom barátnőmtől, **ORSIKÁTÓL.**
Annmary. (sz.)

Az évek telnek, az idő halad, de a szereteted és a jószágod örökké szívünkben marad.

Szomorú szívvel emlékezünk a nyomáti **SÓFALVI ERZSÉBETRE** október 17-én, halálának 6. évfordulóján. Nyugodjon békében! Szerető családja, Drócsa Gita és családja, Sófalvi Károly és családja. (13/4857)



Fájó szívvel emlékezünk a dolgos kezű **GÁLFI MÁRIÁRA** halálának 16. évfordulóján. Emlékét őrzi lánya, veje, unokái és azok családja. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (19/4821)



Egy gyertya most érted égjen, Ki fent laksz már a magas égben. Ki vigyázol ránk onnan fentről, S lelkünkhöz szólsz a végtelenből.

Örök hiányát érezve, szeretetét és emlékét szívünkbe zárva emlékezünk **MOLNÁR ANDRÁSRA** (Bandi) halálának második évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (19/4864)

Melegszívű, legdrágább édesanyánkra emlékezünk, **PÁSKUJ JOLÁNRA** halálának 11. évfordulóján. Örök emléke bennünk él tovább. Szerető négy gyermeke és családjuk. (2/4872)

Szomorú szívvel emlékezünk a szeretett édesanyára, **GÁLFI MÁRIÁRA** halálának 16. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emlékét szeretettel őrzi fia, Öcsi családjával. (3/4874)

Hirtelen, de elmentél egy perc alatt, számunkra csak a döbbenet és a nagy fájdalom maradt. Állunk némán a sírodnál, és könnyes szemmel áldjuk emlékedet. Mély fájdalommal emlékezünk drága férjemre, édesapánkra, nagytatánkra, id. **VARRÓ GYULA** tanító bácsira, aki ma egy éve távozott az élők sorából. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (3/4882-I)

Szomorú szívvel emlékezünk a már húsz éve elhunyt küsmödi születésű **SZŐCS MIHÁLYRA**, a volt Metalotehnica köszörűsére. Nyugodjon békében! Felesége, gyermekei, veje, unokái és a család többi tagja. (5/4891)

ELHALÁLOZÁS

Szomorúan tudatjuk, hogy a Bergisch Gladbachban elhunyt szeretett édesapa és édesanya, nagypapa és nagymama, kibédi és kissolyosi prof. dr. **GYERGYAY FERENC** (1922–2014) a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem egykori tanára, valamint felesége, csányi

dr. **MALATINSZKY ÉVA**
főorvos
(1930–2018)

hamvasztás utáni temetésére 2019. október 19-én, szombaton du. 4 órakor kerül sor a marosvásárhelyi református temető ravatalozójából, az unitárius egyház szertartása szerint.

A koszorúk mellőzését kérjük.
A gyászoló család. (4782-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett

ALMÁŠAN IULIU

2019. október 16-án, életének 66. évében elhunyt. Drága halottunk temetése október 19-én, szombaton 11 órakor lesz katolikus egyházi szertartás szerint, és a marosvásárhelyi katolikus temetőben helyezük örök nyugalomra. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (18/4905-I)

Csendes álma felett őrkdjön a szeretet.

Szomorú szívvel emlékezünk október 20-án **DOMÓ ROZÁLIÁRA** halálának ötödik évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (15/4859-I)



Ha egy könnycsepp gördül végig az arcunkon, az azért van, mert hiányzol nagyon. Nem vársz már minket csillogó szemekkel, nem örülsz már nekünk szerető szíveddel. Egy váratlan perc alatt életed véget ért, panaszszó nélkül közülünk elmentél. Úgy mentél el, ahogy éltél, csendesen, szerényen, drága lelked, fáradt tested nyugodjon békében! Küzdöttél egy életen át, nekünk példakép maradtál. Nehéz az életet élni nélkülöd, felejteni téged soha nem lehet. Szívünkben őrünk, mint drága kincset.

Fájó szívvel emlékezünk **SIMÓ IRÉNRE** szül. Gombkötő október 18-án, halálának negyedik évfordulóján. Nyugodj békében! Emlékét őrzi férje, lánya, fia, családjukkal, a négy unoka és dédunokája, Ștefan. (9/4853)



„Mert én tudom, hogy az én Megváltóm él, és utoljára az én porom felett megáll.”
(Jób 19:25)

Fájó szívvel, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a drága édesanya, anyós, nagymama, dédnagymama, testvér, rokon és jó szomszéd,

özv. **TÓTH GYULÁNÉ**
szül. **TÖVISSI IRÉN**

életének 78. évében, türelemmel és alázattal viselt, hosszas betegség után visszatért Teremtőjéhez. Temetése 2019. október 18-án, pénteken 14 órakor lesz a mezőfelei temetőben.

A gyászoló család. (-I)

Fájdalommal tudatom, hogy sógornóm,

GAGYI ÉVA
tanárnő

80 éves korában elhunyt. Temetése október 18-án du. 2 órakor lesz a református temetőben. Mindig emlékezni fogunk rád. Sógornőd, Klári, tanítványaid: Andrea, Kinga, Szabolcs, Noémi szüleivel és a szomszédok.

Nyugodj békében! (11/4898-I)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Megrendülten vettünk tudomást Zöld Zoltán kollégánk szeretett **BÁTYJA** haláláról. Vigasztalódást kívánunk a gyászoló családnak. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Az Aquaserv vezetősége. (sz.-I)

Együttérzésünket és őszinte részvétünket fejezzük ki Zöld Zoltán kollégánknak szeretett **BÁTYJA** elvesztése miatt érzett fájdalmában.

Az Aquaserv munkaközössége. (sz.-I)

Megrendülten vettünk tudomást **MAKKAI GRÁNCSA ORSOLYA** volt kollégánknak hirtelen távozásáról. Őszinte részvétünket és együttérzésünket fejezzük ki gyászoló szeretteinek. A Karácsony, Gáll, Banga családok. (19/4907-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett halottunk, **SZABÓ GABRIELLA** temetésén részt vettek, gyászunkban osztoztak és sírjára koszorút, virágot helyeztek. A gyászoló család. (7/4808).

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik drága halottunk, **SOMODI JÓZSEF** temetésén részt vettek, sírjára koszorút helyeztek, együttérzésükkel fájdalmunkban osztoztak. A gyászoló család. (13/4900-I)



OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

SAMIRA üzlet

Marosvásárhely, Bartók Béla utca 13. szám

Târg de
Covoare
carpeta

Őszi szőnyegvásár
október 16–20. között!

Szerda
Csütörtök
Péntek
Szombat
Vasárnap

Naponta 8–20 óra között
kedvezményes áron vásárolhat!

Ajándék vár minden vásárlóra! Telefon: 0265/269-295; 0740-187-603.



25. MAROSVÁSÁRHELYI
NEMZETKÖZI
KÖNYVVÁSÁR

HATÁRTALANUL

2019. NOVEMBER 14–17.

vasarhely.ro/konyvvasar • facebook.com/konyvvasar

Balla Zsófia • Balázs Imre József • Darvasi László

Elek Tibor • Grecsó Krisztián • Kovács András Ferenc

Láng Zsolt • Markó Béla • Németh Gábor • Vida Gábor

Karády zárkája – Gyulai Várszínház

KAF 60 – Sebő: Árdéli szép tánc

Sebő gyermekkoncert • Bogdán Zsolt Ady-estje

Kövek a zsebben – Kálloy Molnár Péter és Rudolf Péter

Jack Cole dalai – Fazekas Emő, Kovács András Ferenc, Márton Lóránt és Nagy Csongor

Szervezők



Partner



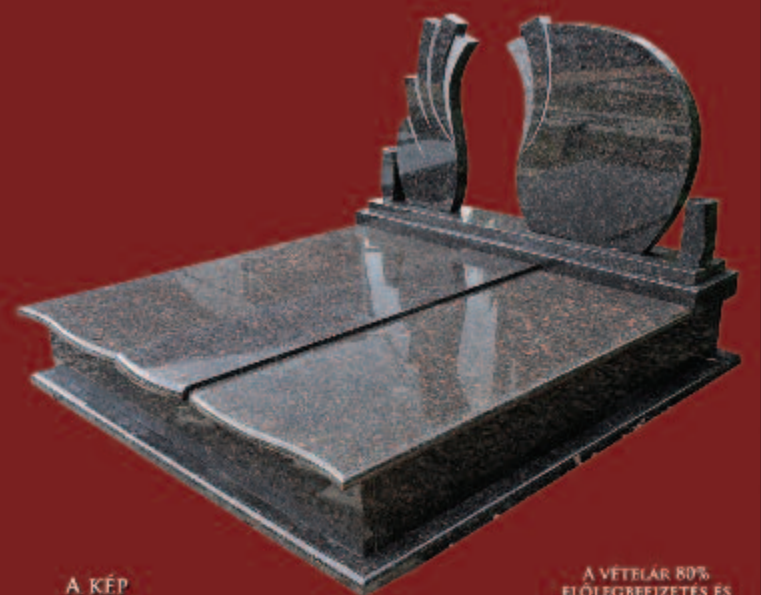
Támogatók



Médiapartnerek



ŐSZI KÉSZLET KIÁRUSÍTÁS
40% KEDVEZMÉNNYEL!



A KÉP
ILLUSZTRÁCIÓ!

A VÉTELÁR 80%
ELŐLEGBEFIZETÉS ÉS
2020 ÉVI KIVITELÉZÉS
ESETÉN ÉRVÉNYES!

transgranit
Gránit síremlékek forgalmazása

NYÁRÁD TÖ, FŐ ÚT, 446/B (KÖZEL A SÖRGYÁRHOZ),

TEL: 0265-328663, 0738-795191,

WWW.TRANSGRANIT.COM

AZ AKCIÓ NOVEMBER 30.-IG, VAGY A KÉSZLET EREJÉIG ÉRVÉNYES!

atlasfm
TG. MUREȘ • MAROSVÁSÁRHELY

GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY!

106.4 FM

© /AtlasFmMures